

Krajem svatého Antonínka

Cena 20 Kč

ČASOPIS OSTROŽSKA A HORŇÁCKA

BŘEZEN - DUBEN 2013

Hrubá Vrbka

Velká nad Veličkou

Boršice u Blatnice

VELKÁ NAD VELIČKOU • UHERSKÝ OSTROH • BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM • HLUK • BLATNIČKA
• BORŠICE U BLATNICE • OSTROŽSKÁ LHOTA • OSTROŽSKÁ NOVÁ VES • HRUBÁ VRBKA • MALÁ VRBKA
• JAVORNÍK • KUŽELOV • SUCHOV • LIPOV • LOUKA • NOVÁ LHOTA • VÁPENKY • VESELÍ NAD MORAVOU

Muzikanti, kteří chodili po Nové Lhotě, všimněte si toho množství sněhu

Krásné sestřičky, jedna je z Blatničky, druhá z Malé Vrbky

Mladá veselská muzika

Tož, na tento nástroj nešlo v Ostrožské Lhotě opravdu hrát

Pozdrav od Novovešťanů

Blatnické „tetičky“ při fašanku v teple místního kulturáku

Autoři fotek z fašanku na straně 1 a 2: František Gajovský, Radek Bartoníček, velický mužský sbor

Vážení čtenáři,

seděl jsem v minulých dnech s hrstkou několika málo lidí na besedě v jedné knihovně s jedním výborným spisovatelem a jedním výborným filmovým dramaturgem, a když beseda končila, oba vstřícně pravili: když budete chtít, můžeme tady zajistit promítání skvělého filmu i setkání s vynikajícím režisérem.

Padaly další nápady, atmosféra byla velmi příjemná, vždyť hosté byli navíc z našeho Slovácka a mluvili zajímavě. Není nad takové osobní setkání, říkal jsem si, když jsem odcházel.

I když všechno vypadalo tak nějak optimisticky, napadla mě jedna zlá otázka. Přijde vůbec někdo na takové filmové představení, dostaví se lidé na besedu s režisérem? Nežůstane osamocen? Zdá se mi, že jsme se ocitli ve zvláštní situaci. Máme stále modernější budovy pro kulturu, do kterých se vkládají desítky milionů, stejně jako máme stále větší počet kulturních akcí a různých kulturních projektů, ovšem chybí nám jedna „maličkost“ - samotní lidé, kteří by kulturu vyhledávali, toužili po ní a také by na ni chodili.

Ne že by kultura dělala člověka automaticky lepším, tak velké kouzlo přece jen nemá. Přesto je to ale mocná čarodějka, která dokáže člověka mnohdy obohatit do dalšího života víc než kdejaká naditá peněženka. Nevím, možná jste už vy sami na setkání s kulturou rezignovali. Zkuste ji ale pěstovat alespoň ve svých dětech či vnucích. Uvidíte, že se to vám, a hlavně jim, mnohokrát vyplatí.

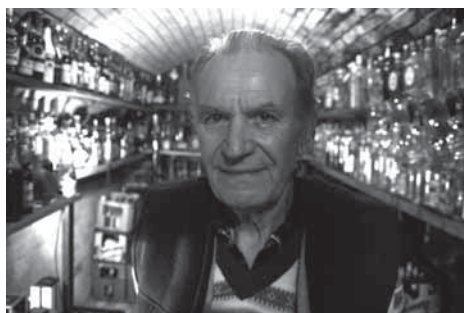
Radek Bartoníček

6 Jaké bylo únorové koupání ve Veselí nad Moravou

8 Nejoblíbenější učitelka kraje žije v Ostrožské Nové Vsi

21 Josef Pomajbík z Vápenek s unikátní sbírkou lihovin

29 Hradišťák, který si oblíbil Hluk i jeho sportovní halu

7 Na návštěvě u známého Horňáka z Velké Jarka Slováka

18 Fotograf, který je věrný svému Ostrohu

23 - 27 Vzpomínka na Vladimíra Salčáka

Krajem svatého Antonínka, regionální periodikum, povoleno Ministerstvem kultury ČR pod. č. MK ČR E 18131, vydává Mikroregion Ostrožsko, Uherský Ostroh, PSČ 687 24 • **Redakce:** Radek Bartoníček (radek.bartonicek@gmail.com), tel: 602 433 970, Vladimír Salčák 774 115 186, František Gajovský, Stanislav Dufka • **Jazyková úprava:** Mgr. Zdeňka Pokorná • **e-mail:** mikroregion@ostrozska.cz, www.ostrozska.cz, cena výtisku 20 Kč • **Design, grafické zpracování:** Grafické studio Joker, Uherské Hradiště • **Tisk:** Joker, s. r. o., Masarykovo nám. 35, Uherské Hradiště, tel. 572 551 155. •

Máme zájem o vaše texty a fotky! Posílejte je, prosím, do 29. 4. 2013, časopis vyjde 6. května 2013!

Ještě že ty plesy a fašanky máme!

Smutné je na vesnici období od ledna do března. Člověk sice může odjet někde na hory nebo třeba i k moři, může sednout k televizi či počítači, ale stejně, příroda odpočívá, ticho je v uličkách a většinou i hospodách, tma přichází tak strašně brzy, až je její konec v nedohlednu. Nemám tě, zimo, rád - nezlob se na mě za to.

O to víc vyhlížím v tom nevlídnou a smutku každé světlo, zábavu, smích, hudbu, tanec. Jaký jen rozdíl mezi tím tichem, které ještě před chvílí vládlo a veselím, které přichází s prvním plesem a končí fašankem! Blaze těm, kteří si umějí chvíle s nimi užít, točí se na parketu dokola, zpívají, zvedají ruce, a když přijde fašank, vyjdou do ulic a snaží se do dědiny přinést víc života.

Ať žije fašank, ať žijí plesy! Ať je stále dost těch, kteří se nejen veselí, ale také kteří mají stále ještě chuť tyto zimní radosti připravit a v nelehkých podmínkách uskutečňovat! „Z vesnic mizí vztah k místu, kde se člověk narodil, sehnat dnes například domácí muzikanty je skoro nemožné,“ posteskl si jeden z fašankářů.

Muzikanti z CM Falešnica, kteří hráli v Blatničce

Hlučané chodí tradičně v kroji, bez masek a s CM Babica

Zmrzlí muzikanti v Ostrožské Lhotě

V Nové Lhotě se fašanku po loňském obnovení daří

Lipovjané s výslužkou na šavli

FOTO: Lukáš Machálek

Nebezpečné rohy v Boršicích u Blatnice

Takového Švejka na vozíku a s nefalšovanou fajfkou měli v Ostrožské Nové Vsi

Opravdu je situace tak špatná? Snad ještě ne. Pořád jsou lidé, kteří mají chuť postavit se proti vymírání vesnice, dělají mnoho zajímavého a povzbuzují i druhé. Třeba zrovna při fašanku, i mnohdy jindy v roce.

Snad budou žít vesnice dál plesy, fašanky i dalšími radostmi, které nám tento pozemský svět nabízí. Bez nich by byl život na vesnici mnohem smutnější.

Život je krátký. Život je krásný. Život bez plesů a fašanků je nemyslitelný! Ať žije jaro!

Text a foto: RB

(Na www.SlovackoDNES.cz najdete ze všech fašanků v regionu videoukázky)

Novoveská pohostinnost, slivovice se všude propilo opravdu moc

Velické devětačky ve výborné náladě

Poslední úsměv před polonézou v Hluku

Otužilí borci z mrazivé veselské vody

Jak se koupat v únoru, a přitom zůstat zdravý

Pokud někdo čtete tento článek v teple, rychle vyjděte ven do zimy, nebo si alespoň otevřete okno - jinak si totiž těžko dovedete představit následující situaci.

Venku byla docela dost velká zima, nějakých pět stupňů pod nulou, my co jsme v únoru stáli u řeky Moravy ve Veselí nad Moravou,

schůdcích k Moravě a po několika vteřinách v ní také začali po proudu plavat.

„Začínají nějak modrat,“ ozývalo se po dvou minutách od břehu, zatímco borci ve vodě plavali proti proudu a nemínili se přiblížit. Třetí minuta, pátá, sedmá, devátá... Až po desáté minutě se všichni navrátili k břehu,

Ti si sahalí na jeho nahá záda, aby se vzápětí oklepali zimou, jelikož jeho záda byla - jak jinak - pořádně studená. „Franto, neblbni, za dva roky máme pětasedesát, ať se sejdeme,“ přidal radu jeden z vrstevníků Františka Holka, který ovšem podobné obavy rázně odmítal.

Veselan František Holec se právě chystá do vody - my kolem jsme se třáslí zimou

jsem se zimou klepali, měli jsme na sobě bundy a někteří ještě šály ovázané kolem pusy.

Že by šel někdo v takovém počasí do vody? Že by někdo riskoval zdravím? „Táto, nedělej si srandu!“ pravila má osmiletá dcera, když jsem jí říkal, že za chvíli se asi někdo z přítomných svlékne a půjde si zaplavat.

No, ani já sám jsem tomu moc nevěřil, ale po několika minutách vyšli z davu mnoha zvědavců tři odvážlivci a z ničeho nic se začali svlékat do plavek.

„Samozřejmě jdeme do vody, ale ne nadlouho, abychom nebyli mrtví a neodradili vás,“ říkal jeden z nich, zakladatel únorového plavání František Holec z Veselí, kterého doprovázeli dva známí, Josef Solařík z Hroznové Lhoty a Tomáš Štalcer z Ostravy.

Zatímco my na břehu jsme se klepali zimou (a někteří si klepali i na čelo), oni sešli po

kde už je čekali jejich příbuzní s ručníky, horkým čajem i vlažnou vodou. „Voda je teplá, jak chcánky,“ pravil pan Solařík, když vyšel z řeky, čímž se postaral o dobrou náladu mezi přihlížejícími.

„Míváme tréninky dvakrát týdně, do deseti minut ve vodě,“ říkal pan Holec a na otázku, kdy byl naposledy nemocný, měl velmi krátkou reakci: „To si nepamatuju.“

Zimnímu plavání se přitom věnuje už třicet let. Proč vlastně začal? „Protože jsem viděl

v sedmdesátých letech Františka Venclovského, když měl pokusy o překonání kanálu La Manche. Tak mě to zaujalo, že jsem to chtěl zkusit.“

Pokud v teple domova přemýšlíte, že byste se také inspirovali, neváhejte. Do dalšího únorového plavání u veselského splavu zbývá skoro rok - na trénink tedy máte dost času.

Text a foto: RB
(Na www.SlovackoDNES.cz najdete z tohoto koupání videoukázku)

Tam, kde léčí láska, optimismus i zpěv

Na návštěvně u známého hornáckého zpěváka a tanečníka Jarka Slováka

„... Ona sa točí, má černé oči, jako já, jako já, daj ně ju, Bože, do mého lože, do rána, do rána...”

Hornácká písnička zní jedním z domků ve Velké nad Veličkou, známý místní zpěvák a tanečník Jarek Slovák má ruku nahoře, jeho žena za ním přichází, pokládá mu hlavu na hrudník a on ji oběma rukama objímá.

Venku už je tma, únorový den letošního roku se začíná naklánět k večeru a já s Tondou Vrbou končíme svou návštěvu u Slováků. Jsme vděční za přijetí i pohostinnost, vždyť jsme přišli zcela neohlášení, navíc jsme zaklepali na dveře v situaci, kdy manželé překonávají nejtěžší okamžiky svého života.

„Přišlo to loni a zcela nečekaně, Jarek zhubl a hodně kašlal, když to trvalo déle, nezdálo se nám to a já trvala na tom, aby šel na plicní. Tam jsme se dozvěděli diagnózu – rakovina plic,” vzpomíná jeho manželka Ivana.

Na sympatické ženě, kterou mnozí znají z folklorních vystoupení, je poznat, kolik sil jí poslední měsíce vzaly. Její otec zemřel na rakovinu plic, a proto věděla, co jejího muže čeká. Nejtěžší byl začátek, čekala na první verdikt lékařů, kteří nakonec oznámili, že nádor jejího muže bude možné operovat. *„Zopakujte to ještě!”* volala tehdy na lékaře. *„Jo, půjde to zoperovat,”* zopakovali.

Začaly dlouhé měsíce, o kterých se těžko mluví, však také Jarek Slovák jich komentuje jedinou větou: *„Nikomu bych to neprávě zažít.”*

Když ale manžele poslouchám, s každým dalším slovem stále více obdivuji paní Slovákovou za její statečnost i úsilí. V práci si vzala několik týdnů volno a svému muži věnovala veškerý čas. *„Kdybych mohla vzít tu nemoc na sebe, tak bych byla radši,”* řekne v jednu chvíli a já se vůbec nedivím, když pan Slovák naváže několika větami. *„V takové chvíli nemoci tě totiž nebaví svět. Bez ní bych to asi nezvládl.”*

Při naší návštěvě je ale nálada dobrá, možná nejlepší za poslední měsíce, zdá se, že nejhorší chvíle jsou pryč. Zvláště když náš hostitel dokonce zpívá - vůbec poprvé po řadě

Pan Slovák bojuje s těžkou nemocí s pomocí dvou žen - jednou z nich je jeho neobyčejně energická a optimistická maminka Eva Slováková

měsíců! *„Keď sme precházali z Uher do Moravy, halenky nám vzali, halenky nám vzali, aj nás porúbali,”* zní zpěv, ke kterému se přidal i Tonda Vrba. Nádherný zpěv...

„Nedávno sem ešte nemohel ani mlúvit,” připomíná pan Slovák. Nyní si ale dokonce bere skleničku, nalévá si do ní trochu vína a plánuje, že se půjde podívat na velický mužský sbor, se kterým mnoho let vystupoval. *„Chcu jít zítra na zkúšku, na chlapů sa podívat, moja ně tam posílá. Zpívat možeš až do smrti, když ťa to baví. Mňa to baví, tak budu zpívat, pokád' budu moc.”*

„Když dnes zpíval, tak je to jedině k dobru.”

V této chvíli svého psaní bych chtěl vzpomenout ještě jednu ženu, o které jsem se dosud nezmínil. Při naší návštěvě jsem ji uviděl poprvé v životě a vzápětí ji začal obdivovat. Také ona má na uzdravování Jarka Slováka velký podíl – jeho osmaosmdesátiletá maminka Eva Slováková.

„Odjakživa su v dobřej náladě. A su šťastná, že mám tři děti, kdybych tychto neměla, tak život je pro mě nanic. Mám ale o nich strach, hlavně o Jarka. Ale doufám, že sa uzdraví, když už dneska zpíval, tak to je jedině k dobru,” vypráví žena, která se přivdala do

Velké ze Slovenska. Těžko přiblížit její náuru, ale marně vzpomínám, kdy jsem potkal někoho v tak vysokém věku, z koho vyzařuje taková energie a optimismus. *„Když Jarek po operaci nemluvil, tak jsem mu říkala, neboj, budeš mluvit. A už aj zpíval! Tak, co chcete? Co?!”* zavolá nahlas, bouchne pěstí do stolu a začne se smát. Obdivuhodné. *„Veselá mysl, půl zdraví, né?!”* dodá ještě.

Povídáme ve čtveřici dál, je toho ještě mnoho, co by šlo napsat, ale já bych především rád zaznamenal ještě následující slova. Hodně mluvíme také o folkloru, tanci a zpěvu, manželé ho milují, mnohokrát jste je mohli vidět vystupovat, teď však nebyl dlouho v kroji ani jeden. Paní Slováková se zařekla, že se do kroje obleče zase až tehdy, když bude její muž zdravý.

„V létě si dáme tam nad Velkú, na Húrce, sólečko, že? Rekne našemu šéfovi, Jankovi Kománkovi, že chceme sólo,” pronese v jednu chvíli ke svému manželovi a on přikývne.

Tak tedy - v létě. Při Hornáckých slavnostech. Na Húrce. Ruku na to! Držíme palce!

Text a foto: RB
(Na www.SlovackoDNES.cz najdete z této návštěvy videoukázku)

Jaké to je u nejoblíbenější učitelky

Novovešťanka Růžena Hlůšková vyhrála na Zlínsku známou anketu Zlatý Ámos

Než jsem se vydal za paní učitelkou Růženou Hlůškovou, přečetl jsem si o ní několik článků - všechny měly společné jedno téma. Týkaly se toho, jak tato učitelka, která žije v Ostrožské Nové Vsi, byla vyhlášena nejoblíbenější učitelkou Zlínského a Olomouckého kraje ve známé soutěži Zlatý Ámos.

Pěkný úspěch, vždyť o něm z velké části rozhodují sami žáci. Řekl jsem si tedy, že se za ní vydám do Kunovic, na základní školu U Pálenice, abych se na vlastní oči přesvědčil o tom, co nikde v novinách nebylo: Co je podstatou jejího úspěchu? Jakým způsobem vlastně učí? A opravdu ji žáci mají tak rádi, že ji nominovali do soutěže a nakonec napomohli i jejímu krajskému vítězství a postupu do celostátního finále?

Už jste viděl kouřící hovno?

Začátek návštěvy v kunovické škole měl ovšem snad ty nejhorší možné kulisy. Když jsem přišel do 9. třídy, probíhala moje neoblíbená chemie a navíc žáci zrovna psali písemku – zapeklitá situace. Paní učitelka v bílém plášti chodila mezi nimi a zrovna

Paní učitelka zrovna zadala žákům písemku

dvakrát přívětivě nepůsobila. „Do známkování nikdy nepromítám city,“ odpověděla na mou poznámku, že v takové chemické písemce by měli učitelé dávat lepší známky už proto, že jde o hodně neoblíbený a nelákový předmět.

Svou poznámku o neoblíbenosti chemie jsem ji ovšem vyhecoval, okamžitě směřova-

Paní učitelka se dvěma ze tří žáků, kteří ji do soutěže Zlatý Ámos přihlásili. Vlevo sedí Martin Jurča, vpravo Eliška Martinová. Chybí třetí žák Radek Blahuš.

la k žákům otázku: „Děcka, kdo nemáte rádi chemii?“ zeptala se a nikdo nezvedl ruku. Začínal jsem tušit, že se možná blížím poznání, proč právě tato kantorka slaví takové úspěchy. Sotva totiž skončila písemka a ona řekla, že ukáže jeden z chemických pokusů, viděl jsem ve tvářích žáků, jak se těší.

„To bude kouřící hovno,“ zaskočili mě žáci svými slovy, která skutečně zněla přesně tak, jak je tady píší. Pokus s tímto názvem totiž už od paní učitelky znají. „Nejdůležitější kyselina?“ zeptala se žáků. „Sírová,“ odpověděli sborově a já už pak sledoval, jak ona kouřící věc vzniká. Prostě se dá do kádinky mletý cukr, ten se zaleje kyselinou sírovou a vše se promíchá – po chvilce se cukr promění v černý kužel, který stoupá do výšky jako komín a přitom docela příšerně smrdí. Devátáci se smějí a paní Hlůšková mi říká.

„Jsem přesvědčená, že každý předmět je zajímavý, rozhodující ale je, jak jednotlivé předměty žáky učíme. Chcete ještě ukázat pastu na zuby pro slony?“

Učitelství? Neménila bych, baví mě

Stále více mi dochází, proč tahle učitelka sbírá u žáků sympatie. Ještě než vyhrála Zlatého Ámose, udělali žáci nejdříve anketu v samotné kunovické škole. Žáci mohli dát hlas jakémukoliv učiteli – s velkým náskokem vyhrála Růžena Hlůšková.

„Máme ji rádi například za to, jak umí vysvětlovat nejen chemii, ale i přírodopis. Dokáže nás do předmětů vtáhnout, navíc děláme

různé pitvy, pitváme ryby, prasečí srdce. V chemii děláme i pokusy větší obtížnosti, někdy začne hořet, máme různé zážitky. Moc učitelů to nedělá, většinou jen vysvětlují, píšou a píšou a nic neukazují,“ říká mi jeden z žáků, Radek. Zároveň mi vysvětluje ještě další důvody, proč podporuje zrovna tuto učitelku. „Volil jsem ji i proto, že dělá straš-

ně moc dalších věcí, dělá například dobrovolného hasiče. Myslíme si, že si úspěch ve Zlatém Ámosu určitě zaslouží.“

Nakonec je čas popovídat si také s paní Hlůškovou. Povídá mi o tom, že původně chtěla být kardioložkou, ale nakonec se rozhodla pro učitelství. „Věnuji se mu deset let, baví mě, dnes bych neménila, když jsou například prázdniny, už se těším do školy,“ svěřuje se.

Zajímá mě, kde vztah k učitelství začala získávat, kde jsou kořeny jejího stylu vyučování se zajímavými pokusy. „Rozhodně mě na učení nepřipravila přírodovědecká fakulta. Většinu zkušeností a dovedností získáte praxí. A pro mě byl ještě velmi důležitý kantor na gymnáziu v Uherském Hradišti, pan profesor Vašíček.“

Vzhledem k tomu, že je paní Hlůšková z Ostrožské Nové Vsi, každého napadne otázka, zda by nechtěla na domácí školu. „Po pravdě řečeno jsem v Kunovicích spokojena a nechtěla bych odcházet. Když jsem hledala místo, tak zrovna v novoveské škole nic volného nebylo. A mně vyhovuje být v Kunovicích, když jste doma, každý vás stále pozoruje, přece jen mimo rodnou vesnici je to něco jiného,“ vysvětluje mi.

Mohl bych se rozloučit a jít domů, ale mně se ještě nechce. Jsem zvědavý na ten pokus s pastou na zuby pro slony.

Text a foto: RB

(Na www.SlovackoDNES.cz najdete ze setkání a vyučování videokázku)

Na Moravském plese s Hlučany a Horňáky

„Slovácko v Praze vždycky žít bude!“ pravil Miroslav Říha, starosta Slováckého krúžku v Praze, a na potvrzení svých slov několikrát bouchl do stolu. Upřímně řečeno – ani to snad nemusel dělat, já mu jeho slova věřil. Vždyť jsem s ním poslední únorovou sobotu letošního roku zrovna seděl těsně před půlnocí v pražském Národním domě na Smíchově, všude kolem nás byl v plném rozkvětu Moravský ples a těžko by někdo z jeho účastníků mohl o Slovácku v Praze pochybovat.

Na hlucký kroj a pěkný tanec bylo možné nalákat i takovou sympatickou „pražandu“

Bylo příjemné být na takovém plese a bylo to o to příjemnější, že pozvání dostali Hlučané a HCM Libora Supa. Zaplněný Národní dům, který jim večer tleskal, přitom ani netušil, jak obtížnou cestu měli za sebou – cesta byla totiž kvůli množství sněhu na silnicích strastiplná.

Do Prahy se ale nakonec všichni dostali a byli vidět, mužský sbor zazpíval na zahájení plesu i v jeho průběhu, horňácká muzika bavila v menších sálech. Hlučané měli navíc posilu v mládí, přijeli někteří členové folklorního sboru Dolňácko a rozhodně nezaháleli.

„Jsme tady rádi, pozvání si velmi vážíme,“ říkal člen sboru David Hájek a pochvaloval si,

jak dlouho drží pěna u piva, které si zrovna dával. Hlučané přitom vystupovali v Praze po mnoha letech, vzpomínali, jak se kdysi dávno sešli v šatně s Karlem Gottem, který okoštoval i hluckou slivovicu.

Tentokrát jsme žádnou celebritu nepotkali, ale nevadilo nám to. I bez nich byl ples nádhernou přehlídkou pestrosti našeho kraje, krásná podívaná na kroje i na setkávání lidí. Dával jsem se s lidmi do řeči a měl radost z toho, kolik srdečných a veselých lidí tady bylo možné potkat. Samozřejmě, mnohdy s velmi blízkým vztahem k našemu Slovácku.

Anička Minaříková, Hlučanka bydlící v Praze, která má k rodnému městečku i Slovácku silný vztah. Právě ona napomohla pozvání Hlučanů do Prahy.

Starosta Slováckého krúžku v Praze Miroslav Říha

Horňácký primáš Libor Sup při vyhrávání na Moravském plese

Moravský ples je v tomto převelkém městě ostrůvkem naší Moravy, která toho v historii i v současnosti Praze hodně dává, hodně ji obohacuje a – věřte nevěřte – dělá Prahu lepší, než by byla bez tohoto silného moravského vlivu. Snad si to Pražané dostatečně uvědomují. Velké poděkování patří Slováckému krúžku, bez kterého by moravská kultura v Praze nebyla zdaleka tím, čím je.

Text a foto: RB

(Na www.SlovackoDNES.cz najdete z plesu mnoho videoukázek)

Mužský sbor z Hluku při svém předpůlnočním vystoupení na Moravském plese v Praze

Blatnické „výlety“ k předkům

Blatničané viděli film z Antonínka i původní místní kroj

Z blatnického dění posledních týdnů mi zůstávají v hlavě dvě vzpomínky. Obě souvisejí s historií Blatnice a s tím, co tady po sobě zanechali předkové dnešních Blatničanů.

První vzpomínka? Nad pódiem místního kulturáku běží při fašankové zábavě archivní krátký film, zachycující pouť u Svatého Antonínka v roce 1941. Na velkém plátně se obraz sice téměř ztrácí v malém čtverci, o to pozorněji ale velké množství Blatničanů film pozoruje. Mnozí stojí před plátnem, další sedí, nikdo ale nemluví, v sále je úplné ticho, ve tvářích některých lidí vidím dojetí.

Mladý blatnický pár

Je to skutečně fascinující pohled, Antonínek je obsypán tolika krojovanými, další a další poutníci na něj přicházejí, často ve skupině s dalšími, kdy je evidentní, že přišli pěšky v procesí. Je poznat, že si povídají, baví se, odpočívají, modlí se. Pohled na ně je o to silnější, že film není černobílý, je obarvený a naši předci z okolí Antonínka vypadají ještě podstatně živěji a opravdověji. Jsou skoro na dosah, jako by tu byli s námi, jako by neexistovala časová propast, která by nás od nich dělila, vůbec se nechce člověku věřit, že většina z nich má už život za sebou.

Po několika minutách film končí, v sále se rozsvěcují světla, ale stejně, i kdyby zůstala zhasnutá, nikdo by zřejmě neprotestoval. Pořád máme v hlavě film a tváře lidí na něm, někteří starší Blatničané se na něm dokonce poznávají jako děti, anebo si povídají, koho z příbuzných či známých na něm viděli.

Měl bych ještě dodat, že film viděli Blatničané kromě fašanku ještě na krojovém plese.

Tady se můžete podívat na detaily krojů, zejména na starodávné řešení rukávů

Pokud jde o ples, přidávám ještě slova šéfa místní kulturní komise Antonína Hanáka. „Na plese vystoupil DFS Vavřínek, který doprovázela CM Blatnická studánečka, mužský a ženský sbor z Blatnice a po celou dobu vyhrávala dechová hudba Šarovec z Hluku – dodávám, že všichni v kroji! O originální výzdobu sálu se postarala paní učitelka Božena Hanáková s paní Peroutkovou,“ napsal mi.

ním komentovala sbírku, která tady je. „Paní Petříčková prohlásila, že díky našim občanům máme v muzeu bohatství, o kterém ani nevíme, včetně některých věcí, které pocházejí z původního blatnického kroje. Například fěrtůšky, škruple na šorec i na fěrtůšek, stejně jako soukennou, hedvábnou a atlasovou korduli,“ zaznělo na krojovém plese.

Dvě nadějně blatnické zpěvačky

I druhý zážitek z Blatnice mám spojený s minulostí. Na krojovém plese totiž Blatničané mohli poprvé vidět svůj kroj tak, jak vypadal na přelomu 19. a 20. století. Oblekly si ho na sebe dvě místní dívky, které doprovázela paní Perutková – společně s paní Kuřinovou mají na obnově kroje velkou zásluhu.

Jak k obnově vlastně došlo? Podíl na tom má etnografka Kristýna Petříčková z Napajedel, která navštívila blatnické muzeum a s nadše-

Blatničané se proto rozhodli ušít dva typy původních rukávů. Paní Petříčková přinesla stříhy a další starodávné fotografie blatnických občanů v kroji ze Slovákého muzea a paní Renata Strůpalová rukávce ušila – mimo jiné, rovněž paní Anna Janečková už dříve ušila stejný typ rukávů.

Paní Marie Perutková s dívkami, které mají kroje tak, jak vypadaly v Blatnici na přelomu 19. a 20. století

Moc bych přál Blatničanům k těmto krojům ještě pořádné muzeum! Zaslouží si ho víc, než kdokoliv jiný v našem regionu!

Text a foto: RB

Změna na zámku: Manželé Buráňovi střídají Filipa Zdráhala

Vinárna na Zámku má otevřeno s výjimkou pondělí každý den

S trochou nadsázky by šlo říci, že na uhersko-ostrožském zámku dochází k další změně. Zatímco v prvním patře se před časem vyměnilo vedení radnice, nyní nastala změna také o patro níž, v přízemí, kde se nachází vinárna. Dosud ji provozoval Ostrožan Filip Zdráhal, nyní ji po rozhodnutí radních dostali do svých rukou manželé Buráňovi, rovněž Ostrožané.

Manželé Buráňovi, na kterých záleží budoucnost zámecké vinárny i cukrárny v Uherském Ostrohu

„Rozhodli jsme se pro nového nájemce, protože jsme chtěli dosáhnout změny k lepšímu. Ne že by dosavadní nájemce byl špatný, ale přece jen jsme měli o provozu trošku jinou představu,“ vysvětluje starostka Ostrohu Hana Příleská.

Nutno podotknout, že rozhodnutí radních vyvolalo po Ostrohu různé reakce, ne každému se postup vedení líbil. Starostka ale argumentuje především dvěma důvody, proč Jiří Buráň dostal přednost před Filipem Zdráhalem. „Nový nájemce nabídl delší otvírací dobu a navíc slíbil, že zprovozní i prostory, které byly dosud zavřeny.“

Co tedy na návštěvníky čeká a kdo je novým nájemcem?

„Mám velkoobchod s vínem a rád bych tady mimo jiné pozvedl vinařskou kulturu,“ sdělil mi nový nájemce Jiří Buráň, když jsem ho navštívil. Shodou okolností byl v kalendáři 16. únor, když manželé poprvé otvírali. „Je to kavárna-vinárna, lidé se můžou těšit kromě širokého sortimentu vín ze všech podoblastí Moravy také na nabídku kvalitní kávy a čajů.“

Samozřejmě mě zajímala i otvírací doba, která by měla být skutečně delší – s výjimkou pondělí každý den od 10.30 do 20.00 s tím, že v pátek a v sobotu bude otevřeno minimálně do 24.00. Ke svému manželovi se přidala také paní Buráňová, která slíbila ještě jednu novinku. „Chtěli bychom oslovit i maminky na mateřské dovolené, proto tady bude přes den připravený dětský koutek, děti se budou moci zabavit a maminky si můžou popovídat a něco si dát,“ uvedla.

Velmi mě také zajímaly prostory kavárny, které jsem při této návštěvě viděl poprvé, a musím říci, že jsem byl vskutku překvapený. Prostory jsou totiž opravdu velké! Hned vedle hlavní a vedlejší místnosti, které využíval už předcházející nájemce, jsou zde totiž další

dva sály s klenutými stropy, které sice zatím působí dosti chladně a nevábne, ale to by se mělo brzy změnit. „V těchto týdnech pracujeme na jejich dokončení. Měla by tady být mimo jiné podlaha a topení, chci, aby také tato místa byla v provozu. V jedné místnosti budou vína, druhá místnost bude sloužit například pro různé semináře a větší akce,“ upřesnil Jiří Buráň.

Nechme se tedy překvapit, už nejbližší měsíce ukáží, jak se této kavárně-vinárně bude dařit. Hlavní problém tohoto místa je dostatečně známý, nedávno jsem si o něm povídal také s dřívějším nájemcem Filipem Zdráhalem. O jaký jde problém? No, tím „problémem“ jsme my sami, tedy hlavně Ostrožané. Pokud totiž bude náměstí a jeho okolí vyklidněno jako dosud, pokud lidé nepodpoří ani zmiňovanou zámeckou „hospůdku“, potom už se stěží najde ještě někdo jiný, kdo by chtěl toto zajímavé místo oživit.

Uherský Ostroh by takové oživení hodně potřeboval. Stále jsem přesvědčený, že díky své poloze a některým turistickým lákadlům má k takovému oživení obrovskou šanci. **RB**

Blatnický obchůdek pomáhá Aničce

Pro paní Darinu Tomšejovou to budou v Blatnici pod Svatým Antonínkem už třetí Velikonoce.

Tenkrát totiž otevřela u hlavní cesty na křižovatce svůj první „pěkný obchod“, jak mu říká. Oficiálně květinové studio Rebeka. Malý krámk, který kdysi sloužil i jako cukrárna. Dnes nabízí samé hezké dekorativní věci ve venkovském či Provance stylu, včetně hrnkových i řezaných květin. „Snažíme se vyhovět zákazníkům a nakupujeme různé předměty a dekorace,“ vysvětluje. Paní Tomšejová žije v Javorníku a každý den, včetně soboty, dojíždí. O takovém krámku snila velmi dlouho. A protože byla bez práce, začala s dcerou Natálií hledat dobré místo, kam by obchod umístila. „Jeli jsme okolo a najednou nás to cinklo,“ popisuje situaci, kdy se rozhodla pro Blatnici. Jméno dostal po tříleté vnučce paní Tomšejové.

Mnoho místních lidí k ní rádo chodí nakupovat pravidelně, ještě více zákazníků za ní dojíždí. Přesto si obě ženy stýskají, že lidé jsou postiženi ekonomikou i nezaměstnaností a obrátí každou korunu, než něco koupí. „Stále se rozhodujeme, co dál. Zatím je nám líto to tady opustit. Počkáme do léta,“ dodá a v jejím hlase je cítit trochu smutek, protože by jednou takový obchůdek chtěla dceři přenechat. Obě mají chuť tvořit a dekorovat. Svůj obchod navíc využili pro velmi dobrou

Paní Darina a její dcera Natálie v blatnickém obchůdku

a potřebnou věc. Zapojili se do sbírky plastových víček pro těžce nemocnou Aničku, které je teprve šest let. Maminka Aničky pochází ze stejné ulice v Javorníku a nedávno zjistili, jak těžký úděl ji postihl. Rozhodli se podat pomocnou ruku. Každý, kdo nasbírá jakékoliv množství víček od PET lahví, džusů či mléka, může je odevzdat v obchodě Rebeke. Všechny informace najdete na stránkách <http://anicka.iprostor.cz/uvodni-stranka.htm>. **Text a foto: Zuzana Skočíková**

Triumf lipovského holubáře

František Strachota slavil velký úspěch na celostátní přehlídce poštovních holubů v Hluku

Nevím, jak často bývá František Strachota šťastný, v životě jsem ho totiž zatím viděl jen dvakrát. Ovšem v oba dny, kdy jsem ho potkal, byl přestátný - to mi můžete věřit.

Poprvé jsem ho potkal v Hluku, v lednu, v první den velké výstavy poštovních holubů z celé České republiky. To mi ukazoval svého holuba, na kterého byl náležitě pyšný. V obrovské konkurenci holubářů a holubů se totiž panu Strachotovi podařilo se svým favoritem dostat mezi ty nejlepší v celé zemi - což, věřte mi opět, není opravdu vůbec jednoduché.

Podruhé jsem viděl Františka Strachotu ve-lešťastného následující den, kdy výstava pokračovala. V tento den se totiž přišel na výstavu podívat jeho vnuk a navíc pan Strachota před jeho očima přebíral jeden z velkých pohárů.

Někoho baví holky, někoho holubi

„Je to můj životní úspěch, z kterého mám velkou radost,“ prohlašoval lipovský chovatel, který se věnuje svému koníčku od dětství. O to více vyniká jeho nynější úspěch.

Ptal jsem se ho, jak je možné, že ho jeho koníček baví i po mnoha letech, na což měl pohotovou reakci. „Někoho baví holky, někoho holubi,“ usmíval se a hned doplňoval, že dnes je takový koníček hodně náročný na čas, ale i na peníze.

Lipovjan František Strachota zvedá nad hlavu cenný pohár

Když bych vám měl vysvětlit, v čem patří holubi pana Strachoty k nejlepším, řekl bych především, že se mu nejvíce daří v kategorii Standart. Jde o kategorii, kdy holub musí co nejlépe vypadat a musí mít také slušné sportovní výsledky, ve sportovní terminologii lze říci, že jde o „vícebojaře“. „Moderní pojetí standartu je takové, že už to není velký, mohutný holub, který by mohl těžko konkurovat lehčím sportovním holubům. Teď je pro-

Vnuk pana Strachoty sice nedrží své vlastní poháry, ale po dědovi je také holubář. A určitě jednou na poháry také dosáhne!

to trend, že takový holub musí být pěkný, ale musí mít i sportovní výsledky,“ osvětluje mi samotný pan Strachota.

Když jsme si povídali, často svého holuba v kleci sledoval a velmi dobře poznal, kdy holub potřebuje pomoc.

„Musím mu přinést pití,“ prohodil v jednu chvíli a já se hned ptal, podle čeho žíznivého holuba poznáme. „Podívejte se na jeho oči, začíná je přivírat, je takový smutný, to znamená, že je unavený a potřebuje vodu,“ slyšel jsem odborné vysvětlení.

Takto gratuloval Novovešťan pan Jurásek svému kolegovi z Lipova k získanému ocenění.

Samozřejmě, v souvislosti s touto velkou výstavou v Hluku by šlo psát o dalších a dalších lidech, šlo skutečně o jedinečné setkání lidí, kteří jako by se mnohdy zastavili v čase a více než moderní dobou žili právě svými holubů.

A tak jsem s vděčností pozoroval, jak se tito chlapi srdečně potkávají, zdraví, dávají

si frťany a svéráznou lidovou řečí si sdělují, cože zažili od chvíle, kdy se naposledy viděli. Sportovní hala byla plná takových lidí stejně jako sousedící hospoda. Taková atmosféra se už vidí málokde.

Přál jsem si, aby takových chlapů bylo kolem nás stále více, ovšem zároveň jsem vnímal,

že jich ubývá, že už stěží najdou pokračovatele ve svých dětech.

Jeden z fenoménů naší vesnice bohužel mizí – nedivte se proto, že kromě holubů bylo hlavním tématem hovorů téma nejméně populární: nemoci samotných holubářů.

Text a foto: RB

Novoveští holubáři: tradice od dědy přes otce až po syna

S Antonínem Juráskem jsem se potkal na výstavě holubů v Hluku zcela náhodně, oslovil jsem ho, aniž bych věděl, odkud je a kdo je. Držel ale v rukou malou holčičku a ukazoval jí holuby s takovou láskou, že jsem ho právě proto oslovil a požádal o povídání. „Jmenuju se Jurásek, Jurásek Antonín, su z Ostrožské Nové Vsi. Bývám před kostelem doleva, když jedeš od Hluku,“ pověděl mi nejdříve a potom už mluvil o svém nadšení z tohoto holubářského setkání.

„Tady to je nádhera, to je tak, jak pro sportovce sú olympijské hry, tak sú pro nás tyto celostátní výstavy, kdy sa všeci potkávame z celěj republiky,“ říkal.

Řeč přišla pochopitelně i na to, jak se daří holubářům tady v našem regionu, kde má chovatelství obrovskou tradici. Vždyť v minulosti bylo možné vidět chov holubů v mnoha a mnoha domech.

„My jsme silná organizace, i když sme byli silnější, ubývá nás. Eště sa to pořád drží aj u nás v Nověj Vsi, akorát Ostrožská Lhota vypadla, přitom Lhoťanů bývalo u nás registrovaných jedenáct. Jedenáct, a teď tam nějni jediný holubář! Zostává Ostroh, Nová Ves a Hluk,“ povídal pan Jurásek, který by mluvil dál, akorát ale přišel jeho syn.

„To je pokračovatel,“ představil ho a jeho syn Martin se hned obrátil na malou dceru. „A teď bude pokračovat ona, protože syny nemám,“ smál se. Hned si ale řekněme, že situace u Jurásků je spíše výjimečná, málokde se už daří, aby chovatelství holubů přecházelo z otců na děti.

„Mě to baví, bez toho to nejde. Pět roků sem byl bez holubů, ale teď sem postavil holubník. Baví mě na tom všechno, baví mě čistit holubník, od a do z, to je záliba. Byl sem v tom od dětství, děda měl holuby, tatka má holuby,“ vyprávěl syn.

Když jsme si povídali dál, přišla řeč i na dnešní specifický svět holubářů, který se rychle mění, velkou roli hraje medicína, odbornost,

Holubář z Ostrožské Nové Vsi Antonín Jurásek ukazuje holuby své vnučce. Možná jednou bude pokračovat v rodinné tradici právě ona.

ekonomika a takřka až věda. Vždyť nejlepší chovatelé obchodují s celým světem a vyváží holuby na závody až do Číny. Našeho Slovácka se to zatím netýká – našťestí.

„Pro mě je dobrý ten holub, které letí a né, jestli má dobrý rodokmen. Já potřebuju koupit dva holuby, a z toho aby mně aspoň jeden letěl,“ shrnul „slováckou filozofii“ Antonín Jurásek. „U holubů je základ zdravotní stav, jinak je to nula. Když já sem začínal holubařit, tak to bylo jiné, holubi byli hodně odolní proti mnoha nemocem. Dneska je to všechno náchylné, protože to je přešlechtěné, samé léky, vitamíny.“

Nakonec bych rád ještě připomněl historiku, jak Antonín Jurásek holubařil se svým otcem. Dlouho nechtěl svou zálibu otci prozradit, nakonec ji ale řekl, a v roce 1968, když šel na vojnu, tak se mu otec o holuby staral a dokonce s nimi začal závodit. „A když jsem se vrátil z vojny, tak otec mi řekl: „Hochu, to sú moji holubi!“ směje se pan Jurásek.

Brzy poté se oženil, postavil si dům a v něm vybudoval – jak jinak – holubník. „A tak jsme začali s otcem soutěžit,“ říká. Jak vidíte, je to pěkná rodinná historie. Bylo by krásné, kdyby v ní pokračovala i vnučka.

Text a foto: RB

Lhotská „kouzelnice“ s cukrovím

Pozoruhodný životní příběh paní Aleny Zimové z Ostrožské Lhoty

Když ono sotva tříleté děvčátko převezli z nemocnice do dětského domova, těžko mohl někdo očekávat, jaký život prožije. Kolika cestami v životě půjde, jak moc bude její osud strastiplný a kolik dobrého navzdory osudu dokáže.

Přesto, když jsem před nedávnem příběh tohoto děvčátka - dnes už sedmdesátileté ženy - poslouchal, cítil jsem toho mnoho: smutek, údiv a především obdiv. To všechno podle mě obsahuje jeden jediný život, život paní Aleny Zimové z Ostrožské Lhoty. Jak ale jenom začít, když její život je spíš na celou knížku než na jeden článek?

Možná bychom mohli začít okamžikem, kdy patnáctiletá dívka Alena Štajnochová z Ostrožské Lhoty přichází na úřad pro občanský průkaz.

Naposledy viděla rodiče v nemocnici

„Ty ale nejsi žádná Štajnochová, ty jsi Sedlačíková,“ uslyší od úřednic, které se odkazují na informace z rodného listu, jež patnáctiletá dívka vůbec neznala.

„Byl to pro mě šok, řvala jsem, slzy mně tekly po tváři a tvrdila jsem, že nejsem žádná Sedlačíková, že jsem přece Štajnochová. Tak mi dali občanku na jméno Sedlačíková,“ vrací se k desítkám let staré události, která poznamenala celý její další život.

Když přišla s pláčem domů a utíkala za svou matkou, dozvěděla se skutečnou pravdu. Nebo spíše jen její útržky, řadu informací totiž neví dodnes. „Mojí náhradní rodiče o tom se mnou vlastně nikdy pořádně nemluvili, vysvětlování se vyhýbali, řekli mi toho jen málo,“ říká.

I z toho mála si ale mohla poskládat své dětství. Narodila se v roce 1941 ve Vyškovci u moravsko-slovenských hranic. Ve dvou letech onemocněla obrnou, rodiče ji převezli do nemocnice, měla problémy s pohyblivostí. Bylo to naposledy, co je viděla.

Alena Zimová při své práci

„Nechali mě v nemocnici, vůbec si už pro mě nepřijeli. Proč to udělali, nevím, možná proto, že jsem byla nemocná, možná proto, že odešli žít na severní Moravu, kde získali statek po odsunutých Němcích. Sotva tříletá Alenka Sedlačíková putovala z nemocnice do dětského domova. Právě odtud si ji vzali bezdětní manželé Štajnochovi z Ostrožské Lhoty.

„Až později jsem se dozvěděla, že si mě vybrali proto, že jim někdo řekl, jak je tady v dětském domově jedna šikovná holčička, která má sice nemocnou nožičku, ale je velice bystrá, umí zpívat a je moc šikovná,“ vypráví paní Alena, která o mnoho let později do rodného Vyškova zavítala a objevila tam také své dva bratry.

Životní setkání s mužem svého života

Kdybychom měli první polovinu jejího života stručně shrnout, museli bychom napsat, že žádné velké štěstí ji nepotkalo. Na dva manžele měla smůlu, oba měli velké problémy s alkoholem, a tak nakonec zůstala sama se třemi dětmi a rozestavěným domem. „Všichni si mysleli, že

to nezvládnu, že ho nedostavím, že ho určitě někomu prodám. Ale já jsem si řekla, že ho dostavím za každou cenu. A podařilo se mi to!”

Vypadalo to, že už ji žádné velké štěstí v životě nečeká, ovšem zasáhla velká náhoda. Když jela v roce 1983 na zájezd se zemědělským družstvem, kde pracovala, dala se do

Se svým třetím manželem prožila nejšťastnější léta v životě

řeči s panem Zimou, který byl delegátem zájezdu. Půl roku po návratu ze zájezdu se potkali náhodně v Uherském Hradišti a už zůstali spolu. Paní Alena potkala muže svého života.

Alena Zimová s bratrem, kterého potkala až po mnoha letech

„Až do jeho smrti jsem s ním prožila šťastný život, byl to jedinečný člověk. Navíc člověk, který mě měl moc rád,“ říká s vděčností v hlase.

Společně se totiž pustili po roce 1989 do podnikání a doslova z nuly vybudovali jednu z nejlepších cukrářských firem na Uherskohradištsku. A to jak díky manažerským schopnostem jejího manžela, tak především díky její ohromné zručnosti. Ano, vychovatelky v dětském domově se nemýlily, když kdysi avizovaly, že ona opuštěná holčička je moc šikovná.

„Začínali jsme s manželem v roce 1990, kdy jsme neměli téměř ani korunu. Šli jsme do banky, chtěli jsme půjčit 10 tisíc korun, ale oni řekli, že nám půjčí minimálně 50 tisíc korun. To byly pro nás velké peníze, tak jsme je odmítli. Vzali jsme pár korun, co jsme měli, a postupně, tak jak jsme si vydělali, jsme nakupovali potřebné věci – kuchyňský robot, plechy, ledničku a další věci,“ vzpomíná na devadesátá léta minulého století.

V té době byla situace zcela odlišná než dnes. Soukromí cukráři prakticky nebyli, na trhu chyběly zákusky i dorty, a tak paní Zimová začala se zákusky – konkrétně s indiánky.

„V Uherském Hradišti je cukrárna Alenka, kde jsme paní majitelce přinesli šest indiánků jen tak na ochutnání. Velmi jí chutnaly a zeptala se nás, kde jsme je vzali. Tak všechno začalo,

nejdříve chtěla udělat 50 indiánků, pak 100, 500 a ještě víc a víc,“ říká paní Zimová.

Od indiánků postupně přešla k dalším zákuskům, nakonec i k dortům. Během krátké doby získávala další a další zájemce, takže brzy zaměstnávala více než deset žen a v okolí neměla konkurenci. „Přitom jsem nebyla vyučená cukrářka, všechno jsem se musela učit za pochodu, studovala jsem knížky, manžel mi pomáhal dělat různé formy, měla jsem opravdu moc práce, ale byla jsem šťastná,“ přiznává.

Jen pro představu, výroba zákusků a dortů dosáhla například vždy před Vánocemi takových rozměrů, že pracovala prakticky nepřetržitě.

Alena Zimová se svými druhými rodiči a také dcerou Blankou a vnučkou Žanetou

tržitě. „Jela jsem i čtyři směny, ranní, odpolední, noční a hned ranní. Nebylo možné se zastavit,“ upozorňuje.

Její největším uměním je ovšem schopnost „modelovat“ prakticky cokoli z marcipánu. V tomto je nedostižitelná!

Sledujete-li její umění, hned vás napadne otázka, kde se takové zručnosti naučila, od

koho, zda měla už od dětství takový talent. „Já jsem to asi měla dané. Když se mi narodily postupně tři děti, tak jsem občas zákusky dělala, ale že bych se tomu věnovala víc, to ne,“ odpovídá. A pokud jde o takřka neuvěřitelnou schopnost cokoli vytvořit z marcipánu? „Také nevím, prostě mně to šlo, nejdříve jsem dělala s perníkem, potom s marcipánem, ale nepotřebovala jsem žádnou dlouhou přípravu. Skoro bych řekla, že to byl zázrak,“ usmívá se.

Po pravdě řečeno, paní Alena byla vždycky neobyčejně zručná, v minulosti například zkoušela vyškrabávat i vajíčka – a šlo jí to tak, že kraslice prodávala pod značkou ÚLUVU, který si vybíral jen skutečné mistry. Stejně jí jde šití, vyšívání, výzdoba s květinami, úprava skalek, cokoli.

Při povídání s paní Zimovou jsem měl pocit, že je jí líto jen jedné věci. Vždycky toužila mít vlastní cukrárnu, což se jí nikdy nepodařilo. Práce s výrobou zákusků a dortů, i jejich zdobením bylo vždycky tak moc, že na nic jiného už jí čas nezbyval. „Kdybych byla o dvacet let mladší, věřím tomu, že bych ješ-

tě dokázala cukrárnu otevřít a provozovat. „Čas ale bohužel člověk nevrátí,“ říká.

Jeden sen se jí ale přece splnil. Vždycky toužila po tom, aby své cukrářské umění mohla někomu předat a naučit ho své „kouzla“. Dlouho to vypadalo, že nebude mít štěstí, ale nakonec vše dopadlo šťastně – na její umění úspěšně navazuje vnučka Žaneta Ježková.

Radek Bartoníček, Ludmila Hájková

„Vůbec jsem to nečekal.“

Soutěž o nejlepší fotky Slovácka vyhrál Blatničan Filip Fojtík

Právě slovy v titulku by šlo shrnout reakci fotografa Filipa Fojtíka z Blatnice pod Svatým Antonínkem na výsledky soutěže, která patří na Slovácku k těm největším - jde o fotografickou přehlídku Ohlédnutí, organizovanou Městskými kiny v Uherském Hradišti, do níž poslalo téměř 50 fotografií desítky svých fotografií z roku 2012.

Filip Fojtík vyhrál, získal nejvyšší cenu, ovšem když bych vám ho měl představit, měl bych problém. Filip o sobě mluví nerad, však také na vernisáži fotek řekl jen pár slov. Poděkoval v nich sympaticky především Slováckému divadlu za příležitost, že prá-

vě tam mohl fotit, s divadelními fotografiemi totiž vyhrál.

„Z každého ocenění mám radost, pro mě je ale mnohem důležitější ocenění z World Press Photo, kde je konkurence mnohem vyšší,“ připomněl Filip fakt, že je také držitelem první ceny této prestižní soutěže v kategorii Junior.

A pokud jde o Ohlédnutí? „Z Ohlédnutí mám radost, jsem rád, že svým způsobem bylo oceněno i Slovácké divadlo. Toto divadlo a všechny lidi, kteří jsou jeho součástí, mám moc rád, líbí se mi celá atmosféra divadla,“ pochvaloval si.

Když jsem se ho zeptal, co fotí

Vítěz fotografické soutěže Ohlédnutí 2012 Filip Fojtík z Blatnice pod Svatým Antonínkem

nejraději a na čem nyní pracuje, odpověděl, že se nejraději věnuje reportážím a dokumentu. „Posledního čtvrt roku fotím pro Ligu lidských práv, kde dokumentuji zajímavé osobnosti celé České republiky. Jsem také rád, že jsem se při finálové volbě

prezidenta dostal do týmu Karla Schwarzenberga. I když nevyhrál, byla tam úžasná atmosféra. Také dokumentuji dění v regionu pro týdeník 5+2 dny.“

A Filipův fotografický sen? „Do-stat se do nějaké prestižní agentury.“

RB

Náš region na veletrhu v Brně

Na tomto snímku můžete vidět Bronislavu Hájkovou z Informačního centra Mikroregionu Ostrožsko na lednovém mezinárodním veletrhu cestovního ruchu Regiontour v Brně. Vyfotili jsme ji před „stánkem“, kde byli také zástupci z dalších mikroregionů Slovácka - Ostrožska, Buchlovská, Staroměstská, Strání, Dolního Poolšaví a Uherskobrodská.

Bronislava Hájková z našeho Mikroregionu Ostrožsko na veletrhu v Brně

„Ihned první den, kdy byly brány výstaviště otevřeny pro veřejnost, sem zavítalo skutečně velké množství lidí, kteří neskrývali svůj zájem o náš region. Veškeré materiály, které jsme s sebou přinesli, jsme měli do jednoho rozebrány a museli jsme přivést další. Největší zájem byl o kapesní kalendářiky, stolní kalendáře, mapy a plány kulturních akcí. Nikdo nepohrdl ani pohlednicí a dalšími upomínkovými předměty z oblasti naší Moravy,“ řekla Broňa. Text a foto: RB

Přistěhovali se do Blatnice – a schází se s dětmi

Maminky s dětmi přijďte mezi nás, lákal titulek na nástěnce místního kostela sv. Ondřeje v Blatnici pod Svatým Antonínkem. Když jsem přišla, setkala jsem se s Evou Cíchovou, která má setkání maminek s předškolními dětmi na starosti už několik let. O takové schůzky se přitom starala také její starší sestra Jana.

Maminky s dětmi z Blatnice pod Svatým Antonínkem

„Proč taková setkání?“ Eva vysvětluje, že malé děti jsou přes zimní měsíce znužené a příležitost setkat se s jinými je pro ně radost. Hrají si a poznávají něco nového. Maminky se zase mohou lépe poznat a povídat si o svých zkušenostech s výchovou a dalších tématech. Vždyť velká většina z těch, které sem zavítají, se do Blatnice přistěhovaly až po svatbě. Velmi si takové setkávání chválí, získávají nové známé, podobně jako jejich děti. Kromě zábavy a povídání se děti učí nové písničky, říkanky, tancují, tvoří. Určitě se nenudí.

Setkání jsou každé úterý od deseti hodin dopoledne v prostorách místního Domu Svaté Rodiny. Fotka je z prvního setkání, od té doby se schází maminek mnohem víc.

Zuzana Skočíková

O hornácké „hubě“

Jak jde o čas, Veličané nikdy nezklamou – a nezklamali ani při únorovém koštu slivovice ve Velké nad Veličkou. Před pátou bylo v sále kulturáku větší ticho než v kostele a člověka, aby pohledal. Že byl začátek ve čtyři?! To samozřejmě nebylo nijak důležité. Měl jsem tak alespoň čas povykládat si o slivovici s organizátorem koštu Jiřím Práškem, a to zejména té slivovici, kterou nabízeli krásné dívky v přísálí.

Aby tedy bylo hned na začátku jasno, pan Prášek mě poučil, že existuje „hornácká huba“ a „dolňácká huba“. Ta dolňácká má podle něj raději jemnější kořalku, ale protože jsme byli na Hornácku, přednost měly spíš ostřejší kořalky, což se projevilo i na výsledku – byť vyhrál Strážničan, „až“ druhé místo patřilo Hornácku, konkrétně Hrubé Vrbce.

Určitě vás přitom nepřekvapím informací, že koštů máme sice na Slovácku hodně, ale připravovat je bývá stále těžší. Však mi o tom povídal i pan Prášek.

„Zdaleka ne každý je ochotný dát do koštu svůj vzorek. Přijedu k němu, s klidem posedíme, dáme si jeho slivovicu, ale když dojde na to, jestli bychom mohli jeho vzorek zařadit do koštu, tak nám nedá s sebou vůbec nic,“ postěžoval si.

Když jsem po více jak hodině odjížděl, sál se začínal sice zaplňovat, ale velmi, velmi pomalu. Jak jsem ale slyšel, večer už byla účast dobrá, zvláště když na košt navazovala vydařená fašanková zábava, která tentokrát „nahradila“ i letitou tradici úterního pochovávaní basy – v týdnu nebyl o pochovávaní zájem.

Třeba v budoucnosti Veličené své zvyky promění: na košt přijdou dřív i ve větším množství, a zároveň obnoví pochovávaní basy.

RB

Hasičky z Kuželova: máme za sebou úspěšný rok

Dívky píší o tom, jak se jim dařilo v roce 2012

Hasičská sezona pro nás začala 28. dubna 2012 ve Vacenovicích, kam nás odjelo třináct holek a náš trenér Roman Zálešák. Po roce jsme vytvořili opět dva soutěžní týmy.

Soutěžních víkendů bylo celkem osmnáct, během nich jsme se zúčastnili 16 závodů a z toho 14 se počítalo do seriálu Grand Prix okresu Hodonín-žen. Také jsme si zasoutěžili v okrese Uherské Hradiště a v zahraničí na Slovensku.

Naším cílem pro letošní rok bylo zopakovat úspěchy z předešlých let, kdy jsme dva roky za sebou získali vítězství v GP. Poslední závody se konaly ve Velké nad Veličkou. A jak to všechno dopadlo?

V roce 2012 jsme obsadili v GP krásné třetí a čtvrté místo. V Hrubé Vrbce jsme získali nejlepší letošní čas, a to 17:56 sekund. Čas 17:02 sekund je náš nejlepší traťový rekord z roku 2011 a opět nebyl překonán.

Výhry vždycky oslavíme v naší hasičské zbrojnici, kde se těšíme z rozrůstající sbírky pohárů a diplomů. Naše úspěchy nejsou zásluhou jenom nás děvčat hasiček, ale hlavně našeho trenéra Romana Zálešáka. Za to mu patří velký dík.

A plány do budoucna? Trénovat, sbírat úspěchy, reprezentovat naši obec Kuželov a být pořád dobrá parta. Je to možná i tím, že jsme malá obec a známe se všechny už od školky. Jsme mezi sebou kamarádky, bývalé spolužačky a i sestry. Je to taktéž jediné sportovní vyžití v naší vesnici – kromě mažoretek – pro děvčata. Jsme spolu rády, těšíme se na společné tréninky, které nejsou jenom přípravou na závody, ale jsou také debatními kroužky. Asi má vliv i to, že naše vesnice se nachází dále od větších měst, kde je více kulturních a sportovních možností, ale zase se možná mládež méně zná. Tím, že je nás tady hrstka, snadněji se domluvíme a držíme pohromadě.

Tak nám držte palce v letošním roce!

Výborné hasičky z Kuželova se svým trenérem

Marie Pomykalová, členka kuželovského týmu

Má žena si zaslouží zlatou medaili

*Kdo nejvíc a zároveň nejpomaleji prochází Ostroh a okolí?
Přece fotograf Luboš Kovařík*

On je tento fotograf takový „jiný“ fotograf, i když vám to možná nepřijde. Mně trochu jiný přijde, a proto ho sem do časopisu také dáváme – takových fotografů je totiž podle mě potřeba co nejvíce. Fotky Luboše Kovaříka, onoho fotografa z Uherského Ostrohu, svědčí o tom, že na rozdíl od mnoha fotografů netouží po cenách, nepotřebuje ani jezdit všude jinde, kde by možná udělal ještě zajímavější fotky.

Kromě focení je jeho vášní také fotbal, s těmito kamarády chodí hrávat často

„Mám největší radost z toho, že potěším ty, které jsem vyfotil, navíc vím, že moje fotky se dostávají až ke krajanům v USA a Kanadě. Ceny z výstav nejsou skutečně mým cílem,“ potvrzuje Luboš.

Doma je v Ostrohu, naprostá většina fotek je ostrožských a vy z nich cítíte, že doma je rád a má své rodné město pořádně v srdci. Chce ukazovat lidem svého města, objevovat jeho krásy, setkávat se s lidmi v kamarádském hovoru – neznám jiného fotografa z regionu, kdo by tak moc fotil místo, kde žije, a zároveň byl v tak blízkém kontaktu s lidmi, které fotí.

„Snažím se udělat si čas na každého, nikoho neodmítnu, s každým se zastavím nebo posedím. Žiji naplno, přiměřeně svému zdraví a

Luboš Kovařík velmi rád fotí okolí Ostrohu, toto jsou Jámy

Fotograf, který nejraději ukazuje své rodné městečko a lidi v něm

věku,“ pokračuje s úsměvem Luboš, který pracuje 22 let v Dyasce. „Nejraději fotím okolí Ostrohu. Místa okolo vody jako okolí Okasova, Černova, Jam, Moravy a celkově přírodu,“ napsal mi, a hned vzápětí vzpomněl svou rodinu.

Takto pěkně Luboš Kovařík vyfotil při cvičení uherskoostrožské hasiče

Se svými dětmi chodí Luboš často na výlety. A samozřejmě bere sebou i fotoaparát.

„Vše ohledně focení je možné jenom díky velkému pochopení a toleranci mojí ženy. Za to si zaslouží minimálně zlatou medaili,“ uvedl a pro jistotu svá slova zopakoval.

Pokud chodíte na internet, můžete jeho fotky sledovat často, stačí, když si kliknete na adresu rajce.idnes.cz a jako heslo dáte boom-boos. **RB**

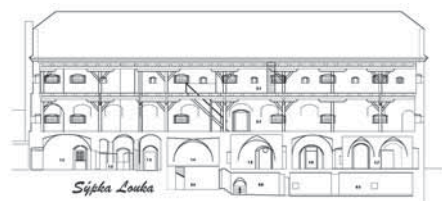
„Mám k Horňácku vztah,“ říká Jan Bazala

Seznamte se s mužem, který chce zachránit zchátralou tvrz v Louce

Byť pochází z Velkých Pavlovic, při povídání se vám přizná, že po přestěhování do Louky má podstatně větší vztah právě k tomuto místu na Horňácku. Seznamte se s Janem Bazalou, zajímavým mužem, který by rád zachránil jednu z nejzajímavějších památek na Horňácku, dřívější tvrz, dnes sýpku, o níž existují první zmínky už v roce 1478.

„I když neumím zpívat či tancovat, hodně mě to k Horňácku táhne. Místní folklor je podle mě opravdu krásný a nesrovnatelný s tím, odkud pocházím,“ říká. Tvrz v Louce koupil před pěti lety, hledal bydlení, nejlépe nějakou kulturní památku, a našel právě památku v Louce.

Většina lidí by se asi při pohledu na tuto historickou stavbu zhržila, ne tak ovšem Jan Bazala, který založil Občanské sdružení pro obnovu zámku v Louce. „Hned jsem měl představu, jak by opravená památka mohla vypadat. Vzal jsem tužku a papír a své vize

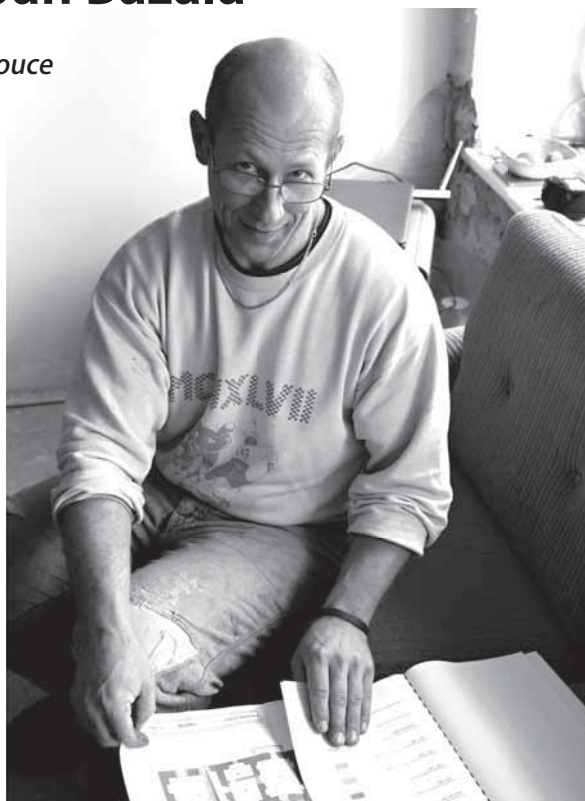

nakreslil,“ vysvětluje. Dnes mu tyto vize visí na stěně v jeho skromném příbytku, který je součástí bývalé tvrze. „Nejsem žádný snilek,“ ujišťuje a dodává, že má cíl vrátit památku co nejdříve do původního stavu.

Na svůj sen začal shánět peníze, něco investoval ze svého, dotace mu přišly od památkářů i od Místní akční skupiny Horňácko a Ostrožsko, která pomohla pokrýt stavebně - historický průzkum. Šlo však zatím spíše jen o statisícové částky, oprava bude přitom vyžadovat mnoho milionů. „Je třeba dokončit opravu poloviny střechy, která již spolkla milion korun, celkově má stát 4 miliony, což zahrnuje vrácení vikýřů, lávky ke komínům a další věci,“ popisuje.

Kromě toho je nutné nejdříve zajistit statické práce a odvodnění, což spadá do havarijního stavu. K dalším pracím bude zapotřebí projektovou dokumentaci, na kterou nemá pan Bazala prostředky - právě toto je první cíl, spoléhá na MASku, že mu pomůže získat peníze.

Ani tady ale plány Jana Bazaly nekončí. Kromě samotné sýpky chce opravit i další objekty, které jsou její součástí a jsou v zuboženém stavu. Z kravína, který se nachází naproti sýpce, by mělo být například multifunkční zařízení, kde by v přízemí byla buď galerie, nebo prostory pro kulturní využití.

„Nad tím je obrovská půda, která by se dala využít na vznik až 30 pokojů. Na místě rozvaliny bývalého prasečáku by mohl být nový sklep, který by navazoval na starý. Nad ním by mělo být wellness s tělocvičnou a nějakým sportovním využitím a v podkroví spaní pro třicet lidí,“ líčí plány Jan Bazala.

Je to pracovitý člověk, tak mu přejme, ať se mu jeho práce daří a splní si svoje předsevzetí. Bude to přínosem pro příští generace i celé Horňácko. **František Gajovský**

Historie bývalé tvrze v Louce

První doložená zmínka o stavbě pochází z roku 1478, následně byla tvrz přestavěna na renesanční zámek a roku 1625 ji získal jako konfiskát po Bílé hoře Gundakar z Lichtenštejna. Původní velká okna s klenbou byla nahrazena malými okny asi kolem roku 1700 - 1720, kdy se zámek předělal na sýpku. Další staletí byla využívána jako hospodářská budova a nakonec jako sýpka. Po první světové válce a první pozemkové reformě byl statek Lichtenštejnů rozdělen mezi zaměstnance a obec Louka, i místní sedláci dostali přidělenou určitou část. Od roku 1923 hospodařil na statku Benedik Čech, který za Lichtenštejna dělal na statku adjunkta a později správce. Právě on získal i tvrz - sýpku. K ní náleželo kolem 100 hektarů polností, které ale musel československému státu zaplatit. Od roku 1940 byla v rukou německé národní správy, po roce 1945 začala rodina Čechová znovu na pozemcích hospodařit až do roku 1948, kdy jim byl majetek komunisty znárodněn. Pozemky byly druhou pozemkovou reformou rozděleny mezi občany obce Louky. Navrácení se rodina Čechová dočkala až po roce 1990. V následných letech byla odprodána, ale nový vlastník se o ni nestaral, a tak dlouhá léta opět chátrala.

Tak vypadá bývalá tvrz v Louce nyní

Pozor: kultura ve Veselí je stále zajímavější!

Návrat Michala Blažíčka do rodného Veselí nad Moravou se městu vyplácí

Ne že by veselská kultura byla v minulosti nezajímavá nebo příliš slabá, to si nemyslím, vždyť sám jsem řadu veselských akcí navštívil.

Stále více mám ale pocit, že do Veselí nad Moravou nedávno přišel (nebo se spíš vrátil) člověk, který místní kulturu posunuje ještě podstatně výš - a to tak, že se v leccems

mladém věku vrátil z Olomouce a Brna zpět do rodného Veselí nad Moravou. Nelákalo ho přece jen působit ve „větším světě“?

„Pro mě bylo opravdu velmi důležité a lákavé, že jsem měl možnost tady ve Veselí vyvíjet stálou kulturní činnost, proto jsem se chtěl vrátit a také se vrátil. Imponovalo mi, že se tady můžu kultuře věnovat soustavně a dlouhodobě,“

vysvětluje, proč se přihlásil, a nakonec také vyhrál, konkurz na ředitele Veselského kulturního centra. Je tak fakticky šéfem veselské kultury, který má na starosti provoz i program ve velkoryse opraveném Panském

dvoře, v kulturáku, kině i v zarazickém kulturním centru.

Michal se ovšem nevracel do zcela neznámého prostředí, společně s kamarády tady pořádali akce pod značkou Veselé Veselí, kdy lidem nabídli například akce s názvem Svátek bláznů. *„S přáteli jsme se snažili být tady neustále aktivní a ovlivňovat místní kulturní prostředí,“* potvrzuje.

Michal Blažíček působí spíše nenápadně a skromně, když jsme si povídali, vůbec se nezmínil o tom, že například nedávno

podnikl s vynikajícím tanečním souborem Hradišťanem cestu do Jižní Koreje. Až jsem po jejich návratu navštívil jejich výborné vystoupení, byl jsem svědkem toho, jak celý soubor Michalovi tleskal za jeho práci pro Hradišťan.

„Spolupracuji s Hradišťanem již několikátým rokem, starám se především o technické zajištění jednotlivých vystoupení, například v Koreji jsem měl na starosti zvuk a světla,“ sdělil mi později.

Jeho cesta za kulturou přitom začala na studiích v Olomouci a poté pokračovala v Brně, v obou městech byl u mnoha zajímavých a významných kulturních akcí.

Nyní je tedy prvním rokem ve Veselí a na jeho práci je vidět, že mimo jiné využívá svých kontaktů i zkušeností. Za zmínku stojí například nabídka Rezidenčního programu Zarazického centra, které také pod Michala Blažíčka spadá. *„Chceme tam nabídnout prostor pro společnou práci talentovaných umělců, budu moc rád, když se přihlásí,“* podotýká.

Jeho nápady jsou výborné a mohly by našemu regionu pomoci v dalším kulturním poznávání. Teď jde o to, jestli jsme natolik vnímaví, abychom jeho náměty a skutky využili a rozvinuli, nebo naopak ukázali, že nejsme schopni něco takového docenit.

Moc vám doporučuji stránky veselského kulturního centra, tam se dozvíte o jeho nápa-
dech mnohem více.

Text a foto: RB

Vrátil se, protože ve Veselí dostal šanci pomáhat místní kultuře

může rovnat s Uherským Hradištěm, Uherským Brodem nebo jinými městy, většími a vzdálenějšími. Ten muž se jmenuje Michal Blažíček a vy jste se s ním už mohli seznámit v časopise Ioni, když do Veselí přicházel. Nyní bychom se s ním rádi ohlédlí za uplynulým rokem i dalšími plány a zároveň bychom o něm prozradili další informace.

S Hradišťanem v Jižní Koreji

„Byla to velká výzva,“ opakuje několikrát Michal Blažíček, když se ho ptám, proč se jako člověk s velkým kulturním rozhledem v tak

CO TAKÉ VESELANÉ CHYSTAJÍ

- 15.-16. 3. 2013 – Přehlídka současného animovaného filmu, na níž budete moci vidět současné trendy, které hýbou světem animovaného filmu
- 7. 4. 2013 – Už 30. ročník velmi cenného festivalu Slovácká stuha, na kterém vystoupilo obrovské množství šikovných dětí z Veselska a Hornácka. Letošní ročník začne ve 14. 00 a přinese mimo jiné řadu příjemných překvapení!
- 10.-12. 5. 2013 – Filmový festival filmů ze zemí Beneluxu, tedy Belgie, Nizozemí a Lucembursko. Jde o první ročník přehlídky nekomerčních filmů, který navazuje na tradici místních výborných filmových seminářů z devadesátých let.

(Více na výborných stránkách www.kultura-veseli.cz)

Dvě veselské „lahůdky“

Tyto dvě fotografie se vztahují k předcházející stránce, na které si můžete přečíst o šéfovi Veselského kulturního střediska. Ten má zásluhu také na pozvání mužů, o nichž bude nyní řeč.

Na spodní fotce vidíte muže, kteří se věnují cirkusu na chůdách a jsou z pražského souboru Long Vehikle Cirkus. Jejich účast velmi obohatila veselský fašank, lidé byli z jejich přítomnosti i představení, které předvedli, nadšeni. A druhá fotka? Na ní je vynikající český fotograf Jindřich Štreit, kterého vyfotila Zuzana Skočíková na vernisáži jeho parádních divadelních fotek ve veselském Panském dvoře. K fotce ještě Zuzka připsala:

Jako všechny jeho fotografie jsou i tyto pohledem do nitra, proměn lidí a obrazem mezilidských vztahů. Setkání s Jindřichem Štreitem, stejně jako jeho fotky, jsou nezapomenutelná. Veselské „publikum“ jej vnímalo také tak, což na výstavě náležitě ocenilo. Lidé měli o výstavu zájem a vernisáž se protáhla až do podvečera. Není divu, k příjemné atmosféře v prostorách krásné nové galerie přispívala horňácká cimbálová muzika Petra Mičky.

„Opravdu velice rád jezdím do Veselí, protože jsou tu veselí a milí lidé. Je to vždycky

Vynikající fotograf Jindřich Štreit na vernisáži výstavy svých fotografií ve Veselí nad Moravou. FOTO: Zuzana Skočíková

radost sem přijet,” chválil hned v úvodu profesor Štreit, s kterým se mi podařilo udělat malý rozhovor. Byl o jeho vztahu k našemu Slovácku, životu místních lidí, víře, tradicím, věznění v období normalizace, vitalitě v jeho věku i o tom, na čem nyní pracuje.

„Slovácko je úžasné. Co se týká víry, je to enkláva, která si udržuje tradici a etickou hodnotu. Je to kraj, který je příkladem pro mnohé jiné další. Co se týká tradic, je velmi důležité, aby si je národ zachoval. Tradicemi se lišíme jeden od druhého. V současné době se svět globalizuje, ale tradicemi se národy vyčleňují, a to je to, co nás přesahuje,” říkal Jindřich Štreit. Ten den a ještě několik následujících mi v hlavě zněly věty pana Jindřicha Štreita: „Dělat to, co vás baví a naplňuje, může být přínosem také pro vaše okolí.” **ZS**

Díky následující stránce se můžete objevit v nejvýchodnější části našeho regionu směrem na Novou Lhotu, na Vápenkách, úplně na moravsko-slovenských hranicích. Rádi bychom vás seznámili s dvěma „hospodskými“ a také s místními lákavými turistickými trasami.

K následující fotce připisuji text Zdeňka Veselého, od něhož se můžete dozvědět, kolik je v okolí Vápenek a Nové Lhoty příležitostí na lyžování. A až sníh zmizne, stejné příležitosti jsou pro cyklisty nebo pro ty, kteří rádi chodí pěšky! Co píše pan Veselý?

„Co se týká běžkového lyžování v našem regionu, je teď spousta možností pro všechny výkonnostní skupiny. Konkrétně naše trasa vedla z Vápenek od kapličky po žluté trase ke Kamenné boudě a pak po Javořinské cestě kolem Zabitého žida až k Holubyho chatě. Celá trasa je upravena rolbou a měří cca 13 km. Zpátky jsme jeli tou samou cestou, protože v tak krásně upravené stopě se to dá pohodlně zvládnout za jednu hodinu. Další běžkové trasy začínají ve skiareálu Nová Lhota, kde běžkaře zdarma vyvezou na vleku na Šibenický vrch, odtud je možno pokračovat buď směr Dibrov a Javořina nebo po pohodlné mírně zvlněné stopě směr Stará Myjava - Hamovanie a dál nad Topoleckú, což už je část Staré Turé. Samozřejmě možností je daleko víc. Například Filipov vlek směr Letiště, Kamenná vrata, Krúžok, Kubíkův vrch, Megovka a zpět k vleku. Celkem cca 16 km.“ A protože se pan Veselý podílí také na provozu lyžařského areálu Skipark Filipov, všechny tam srdečně zve. Kdy se lyžuje, zjistíte snadno – na WWW.SKIPARKFILIPOV.CZ.

Výprava na běžkách. Okolí Nové Lhoty toho nabízí hodně!

Libor Klímek se zástěrou jako kuchař

Spolumajitele Rekreačního zařízení Vápenky Libora Klimka jsme zastihli v zástěře a s utěrkou, zrovna měl velký fofr, protože pořádal oblíbený košť slivovice. „Snažíme se to hnat pořád dopředu, to, co vyděláme, hned zase investujeme, máme každý víkend plno, lidi se naučili chodit, snažíme se dělat poctivě, když to děláte poctivě, tak lidi dojdou sami,“ hrnul ze sebe v rychlosti muž, který ze zanedbaného zařízení udělal moderní a vyhledávané místo. „Já su spokojený, hodně práce, málo peněz, ale to nevadí. S přítelkyní jsme tady od rána do večera, z rozjetého vlaku se nedá vystoupit, dali jsme se na vojnu, tak musíme bojovat,“ pokračoval rodák ze Suchova, který nabízí 45 lůžek, včetně několika chatek se sociálním zařízením. „Letos máme víkendy až do října plné, v týdnu je to trošičku volnější,“ podotkl a už zase spěchal k plotně.

Josef Pomajbík je veleznamou postavou, svou hospůdku má na Vápenkách už řadu let, během kterých se u něj zastavil snad každý, kdo do těchto končin zavítá. Když jsme k němu přijeli my, zrovna hostil slovenské přátele a rodinu. Přesto nám ukázal svou unikátní sbírku různých lihovin z celého světa - má jich přes 1 600! Když jsme se ho zeptali, jestli alespoň jednu okusil, reagoval okamžitě: „V žádném případě, to je všechno originál! To nemožeš otevřít!“ A není mu to líto?

„Vůbec! Protože je to součástí registrované sbírky. Mám jiného alkoholu!“

Řeč přišla i na samotné Vápenky a Novou Lhotu, vždyť pan Pomajbík dělal několik let předsedu dřívějšího místního národního výboru. „Nejhorší je, že nám odtud odcházejí občané. Na Vápenkách bylo 134 občanů, teď jich je 42. V Nové Lhotě bylo 1 236 občanů, teď 746. Ludé idú za prací, za lehčím životem, než je tady. Takový je život a takový ho musíme brat,“ konstatoval náš hostitel, který na závěr řekl ještě tato slova: „Ty starší už vymírají, čekají na mě, už mávají, tak už pod, pod, ale eště chvíľku bych chtěl vydržet.“

Text a foto: RB

Jubilant Josef Pomajbík ukazuje svou unikátní sbírku

Pohledy zpátky: Vladimír Pavel Salčák

V pondělí 18. února 2013 zemřel Vladimír Salčák, autor textů mnoha set písní, povídek, básní a rozhlasových pořadů. Naposledy vystoupil Vladimír Salčák na svém autorském koncertě 6. října 2012 v Lošticích, kde premiérově zaznělo několik jeho skladeb. Za pár dní jej v Boršicích u Blatnice postihla těžká mozková příhoda, ze které se již nezotavil. Jeho rodina se s ním rozloučila v pátek 22. února 2013 v nejužším kruhu.

Na Ochranném svazu autorském Vladimíru Salčákovi dosud registrují přes 600 skladeb, z toho u osmi desítek stvořil nejen slova, ale i melodii. Jeho dílka nahrálo asi 120 našich i zahraničních kapel na více jak 200 zvukových nosičů. Ke stovce písniček dokonce v České televizi existuje i obrazový záznam. Jeho dílo vynikne o to více, když víme, že začal tvořit až po čtyřicítce – navíc jako úplný samouk!

Zlatá svatba manželů Salčákových v Boršicích u Blatnice 21. dubna 2009. Věneček z pampelišek a šaty ze záclon.

Poprvé dal o sobě světu jasným hláskem vědět 5. dubnový den 1936 v Petrově – malé vinařsko-vinohradnické dědině na krásném moravském Slovácku. A jak se tak seznamoval s muzikou? „Nikdo z rodiny se jí nevěnoval, i když tatínek rád dobře zpíval, při každé práci. Naučil mě mnoho písniček. Za svoji konzervatoř i univerzitu současně považuji chvíli při obdělávání vinohradu. Tam při zpěvu písniček, kterých tatínek znal víc než dost, se utvářelo moje hudební citění. K muzice jako takové jsem se dostal díky své starší sestře. Pracovala také na nádraží a někdy ve službě zaskakovala za Josefa Břečku ze Vnorov, což byl křídlovák tehdejší slavné Kaděrový železničářské dechovky. Pan Břečka jí na oplátku nabídl, že mě bude učit na křídlovku. U něj jsem se naučil tvořit tón, rozdělení not a přehrál několik lekcí z Pilátovy školy.“

Víc jej ovšem jako jinocha lákal sport. Potom čekalo učiliště ve Gbelách na Slovensku, kde se učil vrtním horníkem. Jako učeň hrál ve zdejší malé dechovce, ale ta uměla jen

pár skladeb. Potom studoval průmyslovku v Břeclavi, kde chvíli laškoval s baskřídlovkou v začínající dechovce mladých muzikantů. „Potom jsem se ale až do svých čtyřiceti

Mějte se rádi a buďte na sebe hodní

Touto větou končila většina dechovkových pořadů Vladimíra Salčáka. Připojuji osobní vzpomínku na dlouholetou spolupráci. S Vladimírem Salčákem jsem se setkala poprvé v roce 1999. Po dvouleté spolupráci s Českým rozhlasem přijel do Proglasu nabídnout své služby a moderátorské zkušenosti. Jako redakční začátečník jsem byla za tuto nabídku nesmírně vděčná.

Pan Salčák připravoval nejprve půlhodinové Voničky. Věnoval

se výročí skladatelů i muzikantů. Postupně se jeho pořady profilovaly jako soutěžní. Představení posluchačům kapely a jejich nová alba. Tyto relace se setkávaly s obrovským úspěchem. V době, kdy ještě nefungoval internet a e-mail, přicházely všechny odpovědi písemně. Pan Salčák si při každé návštěvě Proglasu odvázel desítky korespondenčních lístků, dopisů a pohlednic s odpověďmi na soutěžní otázky. Lidé často psali i o sobě a děkovali za pohlazení dechovkou. V posledních letech dostával Vladimír Salčák prostor výhradně v pořadech Hrajte, kapely! Hodinové tematické pořady připravoval s velkým elánem. Hledal zajímavá témata a vysílal to, co posluchače zajímalo. Nadšení pro dané téma bylo ohromující. Vzpomínám si, jak při přípravách programů o velkých dechových orchestrech nelenil oslovit tehdejší ministryni obrany s prosbou o možnost nahlédnutí do hudebního archivu vojenských orchestrů.

S Vladimírem Salčákem jsem se setkávala pravidelně deset let až do mého odchodu na mateřskou. Za tu dobu jsem získala spoustu cenných informací ze světa dechovky. Mohla jsem obdivovat jeho široký rozhled a nasazení pro dechovku. Patřil k těm, kteří každou volnou chvíli věnovali poslechu písní, zapisování a třídění informací o autorech, kapelách i obsahu písní. Neuvěřitelný záběr. Salčákovy „mějte se rádi a buďte na sebe hodní“ možná mnozí považovali za klišé. Za dobu našeho přátelství (snad to tak mohu nazvat) jsem se mnohokrát přesvědčila o tom, že to doporučení myslel vážně a upřímně. Miloval svou ženu, děti i vnuky, kterým věnoval mnoho svého letního času. O svou ženu se příkladně staral v době, kdy zůstala po nemoci částečně nehybná. Před několika lety koupil pro sebe a svou rodinu starší domek v Boršicích. Trávili tam s manželkou celé léto a myslím, že tam byli opravdu šťastní. Vladimír Salčák se zapojil do místního mužského sboru Boršičané. Na stránkách sboru si můžete přečíst jeho postřehy v pestrém blogu. Když mi pan Salčák volal naposledy loni v září, zněla jeho první otázka: „Máte se rádi?“ Když jsem mu povídala o své rodině, byl moc spokojený. Vladimír Salčák prožil pestrý život. Prošel po vlastních nohou mnoho krajů, náruživě sportoval, setkal se se spoustou zajímavých lidí, psal a moderoval. Na sklonku svého života jako by dával najevo, co opravdu považuje za důležité. Byla to láska – čistá láska bez ironie a zbytečných dovětek.

Za toto svědectví, za společný čas a přátelství děkuje Helena Hájková.

Podpis držitele ceny města Veselí nad Moravou za celoživotní záslužnou činnost v oblasti hudby do pamětní knihy. Foto: Lenka Fojtíková

let považoval jen za velkého fanouška dechovky“, vrací zas čas stále usměvavý autor. Celý život zastával technické funkce ve svém oboru, věnoval se rodině a také své velké zálibě – turistice.

Jeho domovské Veselí nad Moravou se tehdy mohlo pochlubit dechovou hudbou Veselankou, která se později přejmenovala na Veselany. Tady působil Vladimír Salčák jako konferenciér (dnes se říká moderátor), ale i příležitostný zpěvák, protože rád a slušně zpíval. Přes doprovodné nástroje se propracoval až na post prvního křídlováka. Konec „foukací kariéry“ udělala choroba srdíčka – dostal kardiostimulátor.

„Pustil jsem se do textování melodií, ba i hledání nových. Pomáhali mi moji přátelé

Snad role učitelského a později už regenschori Zajíčka v Jiráskově Lucerně předznamenal muzikantův život: „Tak to sladce zní a jako z temna dávných nocí vane, jako z dálky, z dětství tiše zvoní. Jak bych zas naslouchal a hleděl v zrak nebožky matky, jenž do hloubi srdce hřál a vyzářil tak jako paprsek až na dno lesní studánky...“

a kamarádi muzikanti. Do nějaké hudební školy jsem nechodil ani minutu! Jednou jsem se dostal na školení kapelníků, kde o instrumentaci a aranžování skladeb přednášel perfektní Slávek Smišovský. Já bláhový jsem si do té doby myslel, že napsat píseň je jednoduchá záležitost. Hodně mi dala i spolupráce s dalším opravdovým muzikantem a profesionálem – Pepíčkem Růžičkou, hudebním redaktorem Československého rozhlasu.“

Komu textoval první melodii? „Byl to Jarda Vinklár - kapelník, pod kterým jsem až ve svých čtyřiceti letech hrál druhou kříd-

lovku. Podařilo se mi na nádhernou melodii jeho mazurky *Dám ti bílou růži* napsat snad adekvátní text. Pak jsem si téměř doslova vymodlil melodii od Františka Maňase. Trvalo mi neskutečně dlouho, než jsem se mu odvážil poslat text. S tlukoucím srdcem jsem pak otevíral obálku s jeho odpovědí. Jásal jsem radostí, když jsem si přečetl od Františka pochvalu. Dnes se pyšním šedesátkou společných skladeb. Byl jsem jeho nejčastějším textařem.“ Mezi ně patří i *Zvoneček vzpomínek*, který zvítězil v soutěži Vyberte si. V brněnském studiu Českého rozhlasu ho nahrála Moravanka Jana Slabáka.

„Další texty mi zhudebnil Slávek Smišovský a pak se mi nějak začalo dařit. Oslovovalo mě víc a víc autorů, abych jim otextoval jejich melodie.“ A výčet zájemců by byl opravdu předlouhý, je jich na sedmdesát – počínaje čtyřkou ze slavného valašského muzikatského rodu Maňasů. Uvedu alespoň pár dobře známých jmen: Ladislavové Kubeš a Hrdlička, Ádové Školka a Doško, Jiří Vrána a Volf, Jan Slabák, Josef Vejvoda, Aleš Sigmund, Dalibor Brázda, Zdeněk Gurský, Miloš Machek, Vladimír Fuka, Jan Lipold, Antonín Koniček...

„Mým prvním kritikem je moje žena Marie. Je sice tolerantní, ale spoustu textů mi neschválila. Naše vzájemné tvůrčí diskuse došly dokonce až tak daleko, že jsem jí jednou řekl: „Když jsi tak chytrá, tak něco napiš!“ Stalo se, začala skládat a dnes je se svými texty rovněž zastupovanou členkou Ochranného svazu autorského. Pravdou je, že bez dobrého rodinného zázemí by se mi dílo nikdy tak nedařilo.“

Dílo je opravdu přebohaté - tak, jak šel čas, spolupracoval s různými dechovkami, napří-

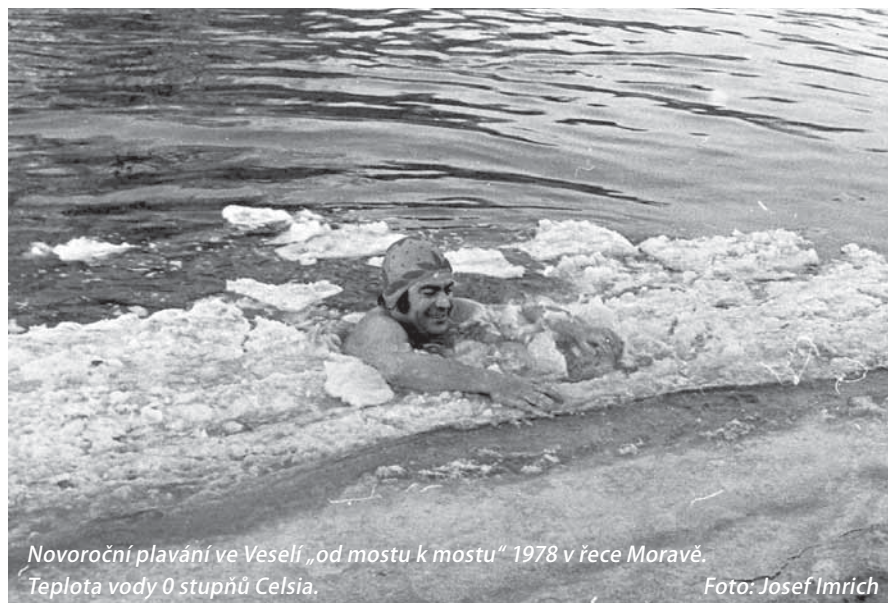
klad Stříbrňankou a Boršičankou a mladou dechovkou Vnorovjané - jako konferenciér. Jinak jeho písničky nahrály desítky výtečných dechovek - třeba (abecedně): – Bojané, Dolanka, Dambořanka, Frajárka, Hovoráné, Lanžhotčanka, Mistříňanka, Moravanka, Pohoranka, Straňanka, Šohajka, Valaška, Vlčnovjanka, Veselané, Vracovjáci, Žadovjáci...

Dostal se i k moderování rozhlasových pořadů. Každý týden po téměř dva roky uváděl v Českém rozhlasu Brno „Ze světa dechovky“, potom přešel i do Rádia Proglas k pořadu „Hrají a zpívají moravské dechovky“, občas tam rovněž uvádí relaci „Jak se vám líbí dechovka?“

Širokému srdci Vladimíra Salčáka pomáhá více než 20 let bít kardiostimulátor. Sám říká, že má srdce z velice kvalitního plechu. A jak tenhle životní orgán cítí budoucnost dechovky, lidovky u nás? Prostřednictvím oblíbeného časopisu Dechovka z Moravy, Slovenska a Čech, v rozhovoru s jeho šéfredaktorem - upřímným propagátorem dechovky Petrem Šimáčkem, poslal všem fandům téhle krásné muziky tohle vyznání:

„Dechovka je nesmrtelná, ať se to komu líbí - nebo ne! Oni totiž nejsou jen hloupí lidé. A ti chytří nepřipustí, aby lidská blbost zvítězila. Možná to přijde později, ale třeba se podaří těm, kteří hledí na dechovku přes prsty, nahlédnout si na satelitních vysílačích programy, které vysílají okolní televizní kanály ve velmi sledovaných časech. Není přece možné, aby ti, kteří se tam tak báječně baví při dechovce a lidové muzice, právě před malou chvílí padali ze stromů. Takže jednoznačně – dechovka byla, je a určitě bude!“

Z knihy Milana Koukala *Dechovka, kterou v roce 2007 vydal SLOVART.*

Novoroční plavání ve Veselí „od mostu k mostu“ 1978 v řece Moravě.
Teplota vody 0 stupňů Celsia.

Foto: Josef Imrich

„Vítku! A daj Alence pusu, nebo radši dvě!

Ale opravdu. Já sa jí optám, šak víš...“ Tak končil snad každý můj telefonický hovor s panem Salčákem a každý odchod ze zkoušky Boršičanů domů.

ZAČÁTKY S BORŠIČANY Bylo léto 2008, náš mužský pěvecký sbor žil svoje kojenecké začátky (vznikli jsme 13. 1. 2008, pozn. aut.) a na právě probíhající zkoušce ve stodole u Libora Zlomka se objevil po boku starosty Bohuša Vávry tichý pán. „Kdo to je?“ „To je pan Vladimír Salčák. Chtěl by tady v Boršičích koupit domek, a protože je to muzikant, tak by nám mohl pomoc aj zpívat.“ Sedl si skromně na kraj stolu a jenom se díval. Vlastik Ondra se k němu ale hned obrátil: „Na stole sú noty. Jestli chcete, jedny si vezňte a běžte si stúpnút mezi chlapy.“ Po pár písničkách Vlastik konstatoval: „Paráda. Zase jeden krásný silný druhý hlas.“ Tak začala pětiletá cesta Vladimíra Salčáka s Boršičany a jeho život v Boršičích u Blatnice.

TATA Samozřejmě, že chlapi ze sboru - muzikanti ze staré gardy dechové hudby Boršičanka - ho znali a okamžitě bylo o čem mluvit. My neznali jsme se vše dozvídali pomalu a postupně, kdo to vlastně mezi nás přišel. Když jsem se ptal Boba Vávry, kdo to vlastně je, zamyslel se a řekl: „To je... To je vlastně můj druhý tata!“

KROJ Byl z nás nejstarší, starší ještě o dva roky než strýc Nožička. Pamatuji, jak v to léto 2008 za mnú chodil a říkal: „Vítku, ale já chcu také ten kraj, co máte vy? Ušila by mně Alenka ty plkavice aj s tú košulú? Baže ušila. Eště ten samý měsíc na Strání na Štrbákovci, už s nama vystupoval v kroji. Někdy nechápal, co s ním vlastně život dělá. Říkával: „Tak já, zarytý dechovkář, na stáří skončím s harmonikú a s cimbálem. Pořád slyším jeho slova: „Chlapi, prosím vás, že mně povíte, kdyby to moje zpívání bylo falešné, že už nemám chodit. Prosím vás, povězte mně to!“

PAN SALČÁK Postupně jsme z jeho vyprávění a psaní poznávali, co je to vlastně za člověka. S ním jsme ve zkouškách procestovali s batohem na zádech celé Československo a velkou část Evropy. S ním jsme se koupali v zamrzlé Moravě, s ním a s jeho vnučkami jsme hráli profesionální házenou, s ním jsme prolezli celé Železářny ve Veselí nad Moravou a s ním jsme podnikali jeho dětské výpravy kolem řeky Moravy ve Veselí nad Moravou. Také jsme přes něj poznali Jožulku Uhra, Slávka Smišovského, Ádu Školku... Zjistit, že vedle vás sedí člověk, který toto všechno zažil

a tváří se jakoby nic, bylo hrozně povzbuzující. Nekonečné debaty s muzikanty ze sboru, jestli tam měla být nota půlová nebo čtvrtová, křížek nebo odrážka, nás nemuzikanty přivádělo k smíchu. O jedné notě se dokázali se strýcem Nožičkovým, Staňú Sidonem, Jožinem Ježkovým a Bobem Vávrovým dohadovat donekonečna. Není bez zajímavosti, že vesnické oslovení, strýcu, si na něj nikdo nedovolil. Pro všechny zůstal pan Salčák.

HOMEK U HUČÁKU Jak zapadl do sboru, tak zapadl i do obce. Všichni sousedé dokola byli okamžitě kamarádi a domeček na horním konci obce jenom vzkvétal. Od té doby všude říkal, já su Laďa Salčák z Boršic od Hučáku (velkého splavu – pozn. aut.). Hned první sezonu už sadil, co se dalo. Zahrádka byla okamžitě plná zeleniny. Libor Zlomek mu zasadil vinohrad, ostříhal stromky, Radek Dula opravil vodu a v dubnu 2009 jsme už na domečku u Hučáku slavili zlatou svatbu manželů Salčákových. Nejde zapomenout, jak si vyvedl babičku (nevěstu) před domek, na hlavu ji nasadil věneček z pampelišek a závoj nahradil záclonou. Když patnáct chlapů tehdy zazpívalo na Jamách, jak se říká této části Boršic, všechno utichlo a poslouchalo. Na dvorku, kde sotva projede kára, se sedělo a zpívalo do noci. Když jsem se ho potom ptal, proč plakal, odpověděl: „Mám nové zuby. Na prď ně sedí a nemožu si s vama pořádně zapívat.“ A já si myslel, že vzpomíná na ty roky s manželkou. Možná, ale že na ně vzpomínal a líbilo se mu i to, že jsme přišli. Domeček byl letním sídlem. Na zimu ujížděl do bytu do Veselí. Hned za vraty domku měl své druhé království - počítač.

BLOG PANA SALČÁKA „Vítku, já už bych bez toho umřel,“ říkal po zjištění, co dokáže počítač a internet. Propadl mu. Přepisoval své písně do notového programu. Nebyla to malá práce. Za život jich složil pro nejružnější dechové hudby přes sedm set! A když zjistil, co umí Vlastik s webovými stránkami, stal se blogerem. Ale jakým! Psal a psal, až to Vlastik nestačil dávat na stránky. Někdy mi volal: „Prosím, zkus zavolat Vlastikovi. Já vím, že je učitel a opravuje po nocích diktáty, ale už dva dni má moji povídku a není na stránkách.“ S úsměvem jsem se přimlouval. Na jeho památku je na stránkách Boršičanů vyvěšeno přes dvě stě jeho povídek. Každý týden, přesně v den zkoušky mužského sboru Boršičané, přibývala vždy jedna. Byl šťastný jak malé dítě, že se to celé jmenuje BLOG PANA SALČÁKA.

STÁŘÍ JE BLBEC Jak byl zručným pisatelem a skladatelem, tak byl ale nekomarád s počítačem a jakékoliv techniky dnešní doby. Výpadek sítě nebo porucha jeho počítače ho přiváděla na pokraj sil. Jeho telefonáty: „Vítku, prosím SOS, SOS, zase to nejde, co mám dělat? Dráček (Martin Dračka, Gaza (Radek Galuška), Kubíček (Jakub Fojtík), už jsem všechny obvolal, nejsou doma. Prosím, co mám dělat, nejde to a nejde, prosím pošli Filipka (Filip Hrabal), mám to rozepsané a né a né to dodělat.“ Když se Filip vrátil z opravy, ptal jsem se, co tomu bylo. Syn jenom s úsměvem řekl: „Ále, vypadlý káblík od myši.“ V takových chvílích pan Salčák vždycky pronesl: „Stáří je blbec!“

ZPÍVALI MUŽÁCI POD KAŠTANY... K silným zážitkům s panem Salčákem patřilo povídání o všech jeho kamarádech. A že jich bylo. O Jožulkovi Uhrovi básnil celé hodiny. Asi spolu hodně zažili. Když jsme zpívali v Hradčovicích a padesát chlapů spustilo s rukama okolo ramen „Zpívali mužáci pod kaštany...“ skočil doprostřed, vytáhl mobil, vytočil kamaráda Jožulku a se slovy: „Posluchaj, to zpíváme tůtvoju, cos nám napsál!“ ho celou písničku nechal doposlouchat.

ZLOM Zlom nastal v roce 2011. V srpnu nám odešel na věčnost strýc Nožička. „Chlapi, chlapi, on byl ještě o dva roky mladší než já.“ A v listopadu Slávek Smišovský. Od té doby už to nebyl on. Nemoc manželky a starost o ni byla na něm stále více znát. A přesto pořád, když bylo potřeba, nahodil kraj a na otočku, jak tomu rád říkal, vyrazil s námi na vystoupení. Naposledy s námi zpíval na I. Burčákových slavnostech v Boršičích u Buchlovic 22. září 2012. V neděli 14. října 2012 přišel od jeho syna mail: *Dobrý večer, dnes odpoledne jsem odvezl svého tatínka do nemocnice s těžkou mozkovou příhodou...*

ROZLOUČENÍ Až fascinující bylo jeho tvrzení, že až umře, nikdo to nebude vědět, nikdo neutratí za kvítka, za věnce, nebudou hrát muzikanti a nikdo nebude plakat. Možná se mýlil nejen v tom posledním.

Až na jaře přiveze jeho rodina urnu do Boršic u Blatnice, budeme v kroji s muzikú a s písničkou na rtech u toho.

Tož tak, odešel nám kamarád a člověk, na kterého se nezapomíná. Sbohem! A včil idu dat Alence pusu, nebo radši dvě, co když sa dívá...

za Boršičany Vítá Hrabal a Vlastik Ondra

Jak jsem se znovu nadvakrát narodil

Vladimír Pavel Salčák

Jak víte, jsou na světě lidé, kterým nestačí, že mají rakovinu, oni si **pořádí** třeba i tuberkulózu a plané neštovice a jako nádavkem ještě svrab. Já jsem si k těmto atributům pořídil i plechové srdéčko. Ale o tom jsem vám už psal. Avšak o tom, jak jsem se znovu narodil, o tom nevíte ani slovo. Chcete-li to vědět, čtěte dál. Já jsem totiž v jednom chlívěčku mého počítače ulovil hodně **velkou rybu**. Že voda (čti: chlívěček), ve které ta ryba žila, dlouhá léta existuje, neměl jsem tušení. To povídání je z dubna roku 1998. Náhoda chtěla, že jsem tu **velkou rybu** objevil. Já jsem si totiž do svého počítače, který jak jsem s nadsázkou říkal, nebyl na elektriku, ale na **petro-**

pan primář Zaviačič, který se o mne dokonale stará už víc než deset let (v sobotu 28. 7. 2012 je to dnes už víc než 25 let)!

To úterní ráno jsme se sestřičkami jen tak lehce společně konverzovali, lékaři se bavili o špatném trenérovi nějakého fotbalového mužstva, sestřičky si povídaly o zavařování ovoce, prostě téměř nic nenasvědčovalo tomu, že se neúprosně blíží čas s **dvoučárkovaným Č**, když v nadsázce použiji muzikantskou terminologii. Napíchali mi nějaké kapačky, přivázali ke stolu, hodili na mne plachtu, dali mi dýchat kyslík, natřeli mně prsa nějakým desinfekčním sajrajtem, opíchali mi místo, kde budou řezat a zakrátko se mě (nevím proč?) zeptali, zda mohou za-

nějak nedařilo nasadit na stávající elektrodu nějakou koncovku a operace se protahovala. Dokapala jedna náplň, což bylo už neobvyklé, a tak rychle nasadili novou náplň a připravovali si několik (!!!) dalších. Najednou se můj dech natolik zhoršil, že jsem začal vydávat hlasité skřeky, a tak mi byl nasazen dýchací přístroj. V tom momentě jsem cítil obrovský tlak a bolest na prsou, což jsem operačnímu týmu sdělil a na sále začal **cvrkot**. O neschopném trenérovi a zavařování ovoce přestala být obrazně řečeno **řeč** a nastal **ruh a shon a spěch**, jak by napsal klasik Jan Neruda. Pokyn střídal pokyn, hned ubrat něčeho, hned přidat něčeho jiného, hned toho bylo moc, pak zase málo a noha ukrut-

Mezi dětmi bylo Vladimírovi Salčákovi dobře. V mládí uhranul kluky na dětských táborech ve Filipově údolí vlastními dobrodružnými hrami, svým vnoučatům a jejich bratrancům připravoval jedno desetiletí na rodinné chalupě U Plešov na česko-slovenském pomezí v Hatích u Chvojnice kouzelné prázdniny.

lín, napsal jako jeden z prvních dokumentů zážitek, který sice měl šťastný konec, ale...

V pondělí 22. září 1997 jsem nastoupil do kyjovské nemocnice na výměnu mého už dosluhujícího plechového srdéčka. V úterní ráno mi oholili porost na prsou, naložili na vozík a vezli na operační sál, kde mě přivítaly sestřičky a operátér, kterému asistoval můj

čít. Dal jsem svolení a začalo se v klidu řezat a odmontovávat staré **srdéčko**. Mě ale začala ukrutně bolet noha v kyčelním kloubu a ta bolest byla tak intenzivní a nesnesitelná, že jsem se celý třepal, až jsem byl operátérem upozorněn, že bych měl být v klidu, že je to nutné. Ať jsem dělal, co jsem dělal, nedalo se to mnou ovlivnit. Horší však bylo, že se

ně bolela. Pan primář Zaviačič opustil operační sál a spěchal přinést něco, co nebylo na sále, a po příchodu znovu umýt, obléci se do operačního mundúru a k mému překvapení si vyžádal gumové rukavice. Je to jednak vynikající kardiolog a hlavně také člověk s velkým písmenem Č. Zdravotní handicap mu nějaký čas nedovoluje operovat. Tento-

krát si zřejmě po létech zase sáhl na ránu a operatérovi všemožně pomáhal. Já jsem byl neustále střežen, když najednou se pode mnou propadla země a já jsem obrovskou rychlostí padal zády dolů do nekonečně hluboké jámy, hrozně černé a zoufale jsem se snažil zachytit černých stěn, nebo co to bylo. Jak dlouho jsem padal, nevím. Víم jenom, že jsem se vrátil mezi živé přiškrkným výkřikem:

„Ježíš!“

Ale to už na mne doslova křičel celý sál:

„Dýchejte, dýchejte!!!!“

Nezbývalo mi nic jiného, než poslechnout. Po několika dalších pokynech, kterým jsem pochopitelně nerozuměl a po tom, co mě srovnali na operačním stole a znovu nasadili poškozené infuze, se ještě chvíli ve mně hrabali. Pak dal pan primář pokyn:

„Pete, (zřejmě se operatér jmenoval Petr) můžeš ho už zašít.“

Po dobu šití volal ze sálu pan primář na jednotku intenzivní péče a žádal o přijetí na to nejsledovanější místo. Když jsem otevřel oči, viděl jsem propocené zelené hábity personálu. Pan primář měl jen malé místečko na rameni suché. Opatrně mě přeložili na vozík a odjeli jsme na JIP. Zrovna nastupoval do služby primář tohoto oddělení, takto spolužák mého syna z gymnázia MUDr. Janek Sekerka, a když to zjistil můj anděl strážný v osobě pana primáře Zaviačiče, doslova zajásal, že právě on bude mít noční službu. Okamžitě po příjezdu mě napojili na přístroje, automaticky mi každé čtvrt hodiny měřili tlak krve. Ještě týž večer volal už ze svého domova z Hodonína pan primář, jak se mi daří. Sestřička mu sdělila hodnoty tlaku, které mně před pěti vteřinami naměřila. V noci jsem jakžtakž spal a ráno přišel ke mně službu konající pan primář Sekerka, který mi sdělil, že pan primář Zaviačič kontaktoval firmu Vitatron v Holandsku, uzavřel svou privátní ordinaci a jel do Prahy na zastupitelství firmy pro novou koncovku. Sdělil mi také, že operace NEBYLA zdařilá a že ji dnes budou opakovat. Já hrdina, který se jen tak lehce nedá vyvézt z fazony, jsem měl najedenkrát srdéčko ne v kalhotách, ale doslova někde mezi patama. Přiznám se, že jsem se bál a nebylo to příjemné čekání na další události. Po obědě (neobědval jsem už druhý den) přišel za mnou pan primář a sdělil mi, že už má novou koncovku a že se nemám ničeho bát, že se na mne připraví naprosto dokonale a že už to bude definitivně v pořádku. Co mi zbývalo jiného, než věřit a dou-

fat, ale jak povídám, hrdinství vypadá úplně, ale úplně jinak. Na sál mě vzal stejný zřízenec jako včera a v dobrém se ptal sestřičky, zda jsem to ten, co na mne včera musel tak dlouho čekat. Nevěděl jsem, co má na mysli a na mou nechápvavou otázku mi sdělil, že na mne museli před sálem čekat o víc než půl hodiny déle, než bývá v kraji zvykem. Ještě musím říci, že při normálním průběhu reimplantace je pacient převezen na normální oddělení bez omezení pohybu, jídla, prostě pacient, který má obyčejnou řeznou ránu na těle a čeká jen na její zhojení. To všechno se událo v úterý a ve středu jsem tedy podstoupil druhou operaci. Na sále byl připraven zřejmě nejlepší operatér kyjovské nemocnice MUDr. Bartoš, primář ARO, přítomen byl další z primářů, po noční službě dále sloužící MUDr. Sekerka a samozřejmě můj pan primář. Dlouho se radili a výsledkem bylo rozhodnutí, že mě otevrou i z druhé strany a na starou elektrodu připojí zdroj, abych byl stimulován po celou dobu reoperace. Pamatuji si jenom, že obsluha nějakého přístroje říká, že mi tep stimuluje pravá elektroda. Zavřel jsem oči a moc si toho nepamatuji, neb jsem očekával nejhorší. Trochu jsem ožil, když pan primář říkal operatérovi:

„V pořádku, můžeš jej zašít!“

Přišel ke mně a s úsměvem říkal:

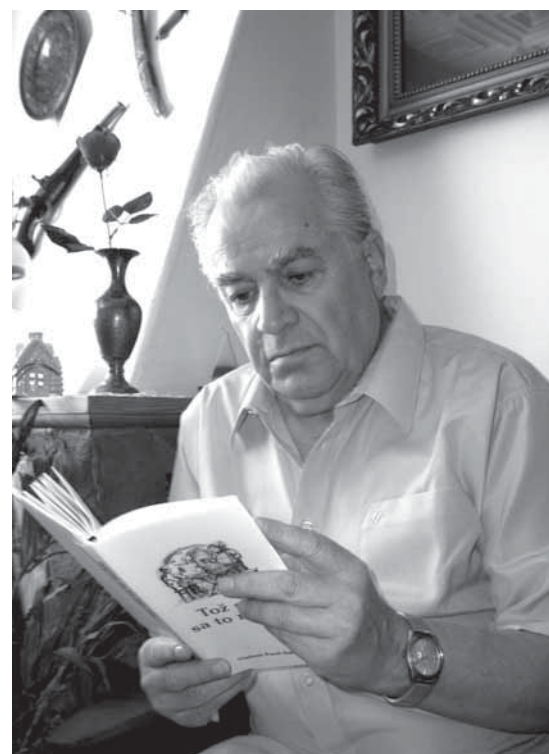
„Tak, pane Salčák, už je to v pořádku. Dnes ještě budete spát na JIP, abychom měli jistotu, a zítra půjdete už na oddělení.“

Na JIPce mě připojili na přístroje a nálada se mi zvedla nevidaným způsobem. Pro jistotu jsem si vyžádal prášek na spaní a ráno mě převezli na oddělení. Kdybych neměl stále kapačku, tak bych přešel po svých, což jsem okamžitě učinil na oddělení. K údivu paci-

Se synem v rodinném týmu vítězí v roce 1986 v nikdy nepřekonaném rekordu v televizní vědomostní soutěži Všechno za minutu. Jediná otázka, kterou nezodpověděl, se týkala Hrabyně. Místa, kde za šestaadvacet let skončila jeho pozemská pout’.

Foto: Josef Karlovec

entů jsem chodil normálně po chodbě, jen jsem si s sebou vozil stojánek s kapačkou. Pacient jako každý jiný. Radost z toho, že žiji, mě inspirovala k tomu, že jsem otextoval Frantíkovi Maňasovi valčík, na který čekal dobré tři roky. Do té doby jsem se nemohl s jeho melodií skamarádit. Nevěděl jsem co s ní. Najednou mi došlo, že opět svítí sluníčko, že venku zpívají ptáčci a bylo vše jasné, že světlo světa spatří Sluníčkový valčík. To byl čtvrtek a v pátek při vizitě mi pan primář říká:

„Co s vámi, pane Salčák? Pustíme vás domů, co říkáte?“

Což se také stalo. Ani náznak nějakých komplikací.

Po čase se sešel syn Vladík s primářem Sekerkou a děkoval mu za péči a ptal se:

„Janku, jak to bylo s tatškou?“

Prý se zatvářil velice divně a jen stroze řekl:

„Ladò, nechtěj to vědět, ale bylo to drama!“

Po čase jsem se na ptal sestřičky pana primáře Zaviačiče, při pravidelné kontrole, Aničky Píšťelkové, která byla jednou ze sestřiček, která u té mé operace byla. Jen se na mne povzbudivě usmála a řekla:

„Pane Salčák, nechtějte to vědět!“

A já to dodnes nevím.

Důležitější však je, že jsem po dlouhých letech našel v počítači o tom povídání, které jsem nijak neupravoval. Já jsem na to úplně zapomněl. Jen jsem dopsal poslední řádky.

„Hlucká hala má své kouzlo,“ říká Karel Bojko

Pochází z Uherského Hradiště, ale v Hluku je nejšťastnější

Hlucká sportovní hala je svým způsobem výjimečná, byla výjimečná už v době, když vznikla, a je výjimečná i nyní, kdy se její okna, střecha a takřka všechno ostatní od doby vzniku nijak nezměnily – tedy pokud nepočítáme pořádné stárnutí materiálů. Nadále však platí, že pokud chce někdo pořádat nějakou opravdu velkou akci, není vhodnějšího místa, než je tato hala.

Tento článek ovšem nebude o hale, i když i o ní by šlo vzhledem k plánovanému vylepšení psát, tento článek chci napsat o chlapíkovi, který hale šéfuje a dává jí život – o Karlu Bojkovi, řediteli městské společnosti Sport Hluk, který má na starosti jak péči o halu, tak její hospodaření či program. Mám totiž pocit, že hala pulsuje stále víc a on má na tom svůj evidentní podíl. Stačí, když se například podíváte na internetové stránky Sportu Hluk, z nich je život haly evidentní.

Karel Bojko před sportovní halou

Karel Bojko v přestrojení při sportovním večeru

„S vaším nápadem na rozhovor souhlasím, ale akorát jsem teď opravdu ve velkém zápalu v práci i doma,“ těmito slovy začala naše korespondence s Karlem Bojkem, protože jsem se rozhodl oslovit ho v týdnu, kdy měl proběhnout druhý ročník akce s názvem Sportovec města Hluk za rok 2012. Pan Bojko v něm měl účinkovat, připravoval program a spoustu dalších věcí. „Pojal jsem celou akci hodně kulturně, rád bych, aby se i takto hlucký sport s hluckou kulturou více sblížil, protože je mezi nimi zbytečná mnohaletá propast,“ vysvětloval.

V Hluku je fajn, jsem tady velmi rád

Nakonec jsme se domluvili na poněkud zvláštním stylu rozhovoru. Já psal otázky

a on na ně po nocích odpovídal. Nakonec vznikl následující text.

Kdo je vlastně Karel Bojko, jak ho přiblížit? Ze všeho nejvíce je zřejmě sportovcem, stolním tenistou, který hraje tento sport na dosti špičkové úrovni. „Stolní tenis vyplňuje hodně mého volného času a je to tak už od mých devíti let, kdy jsem s ním v Kunovicích začal,“ zalovil v paměti tento sportovec, který v současnosti hraje poloprofesionálně 1. ligu za Hustopeče – mimochodem jde už o jeho 21. sezonu v první lize! Kromě toho ovšem jezdí do Zlína, kde se jako trenér podílí na přípravě juniorů a mužů.

Nejraději je ovšem podle svých slov v Hluku, byť se tady vůbec nenarodil, ale ani nevyrostal. Dostal se sem klasickou „chlapskou cestou“. Přestěhoval se sem před šesti lety z Uherského Hradiště, protože si tady našel manželku Lucii.

„Máme pětiletou Karolínku a pětiměsíční Anetku, do Hluku jsem přišel po 33 letech v Hradišti a přiznám se vám, že už bych se nikdy nevrátil. Z Hluku jsem nadšený, moc se mi tady líbí. Život v Hluku je úplně jiný než v Hradišti, a pokud ho nemusím opustit pracovní nebo kvůli ping-pongu, tak ho vůbec neopouštím, protože je tu fajn,“ říká.

Jako malý jsem měl z haly strach

Jeho vztah k Hluku ovšem určitě souvisí také se vztahem právě ke sportovní hale. V jednom ze svých mailů mi totiž popisoval, jak občas sedí v prázdné hale, vrací se ve vzpomínkách k mnoha akcím, které v ní zažil a zároveň přemýšlí nad tím, co všechno by se v ní mohlo ještě odehrávat.

„Možná to bude znít někomu hloupě, ale pro mě osobně má hlucká sportovní hala svůj Genius loci, svého ducha. Mám k hale vřelý vztah už od mala, kdy jsem tu hrával turnaje v ping-pongu. Už jako malý kluk jsem měl ale strach z toho, jak je hala obrovská.“

Hala je sice velká, ale opuštěná bývá málokdy, neustále se v ní totiž něco děje. Hala hostí malé, lokální akce i velké republikové šampionáty, semináře s účastí nad 1000 návštěvníků, plesy, výstavy a velké hudební produkce, zažila ovšem také hrobové ticho při stovce hrajících šachistů. „Zažil jsem v ní ale také příchod části jezdecké družiny při Jízdě králů v roce 2011, což byl velmi emotivní zážitek,“ dodává Karel Bojko.

Pokud jde o budoucnost, tvrdí, že má desítky nápadů, otázka ale je, co se podle něj podaří dotáhnout do konce.

„Aktuálně chceme například zkusit nabízet několikadenní pobytové balíčky pro velké skupiny, například pro dva autobusy klientů ze severních Čech, něco pro ně netypické, ale typické z našeho kraje – košť vína a slivovice, slovácká zabijačka, večery s lidovou muzikou, prohlídka Hluku a okolí,“ říká a jmenuje i další přání. Jaké?

„Třeba freestyleovou exhibicí motorek nebo okamžik, kdy pořadatel hudebního koncertu ohlásí „vyprodáno“. V rámci propagace naší haly bych zde rád přivítal například také některý ligový klub k jednomu televiznímu utkání, například volejbalisty Starého Města nebo házenkářky z Veselí nad Moravou,“ pokračuje ve svých plánech.

Na této fotografii vidíte se starostou Hluku vítězku ankety o nejlepšího sportovce Hluku za rok 2012 – stolní tenistku Anetu Kučerovou. Jde o špičkovou sportovkyni, která je mimo jiné mistryní republiky ve dvouhře žen do 21 let a členkou reprezentace ČR. Cenu přebírala na velmi pěkném sportovně-kulturním večeru, který připravil právě Karel Bojko. FOTO: RB

Na této fotce můžete vidět některé další oceněné z hluckého sportovního večera. Zleva: František Podlas ml. (syn oceněného Františka Podlase), Iveta Mitáčková, Zdeněk Botek, Jaroslav Jurča, Antonín Zlinský a předávající Igor Dostal. František Podlas patřil k největším osobnostem hluckého fotbalu, Iveta Mitáčková byla vynikající kulturistkou, Zdeněk Botek mimo jiné dlouhá léta vedl hlucký sport a propracoval se až na post šéfa českého stolního tenisu, pan Jurča byl výborným fotbalistou i stolním tenistou a pan Zlinský byl význačným funkcionářem a trenérem hluckého fotbalu, kterému je dodnes věrný. Igor Dostál je nynějším předsedou TJ Spartak Hluk. FOTO: Štěpán Mitáček

O výjimečnosti hlucké sportovní haly svědčí i tyto plakáty. Právě ona je totiž schopná hostit tak zajímavé akce, jako je koncert Pražského výběru nebo Lucie Bílé.

Při našem povídání jsme se samozřejmě dotkli také hluckého sportu, kterému se rovněž snaží hodně pomáhat. A to ať už pořádáním skvělého sportovního večera s oceňováním nejlepších současných a dřívějších sportovců, tak také praktickou pomocí. Jak tedy vidí místní sport?

„Na jednu stranu je fantastické, kolik sportovních oddílů v Hluku máme a jakých výsledků dosahují. Vypisovat přitom mnohé úspěchy nemá cenu, bylo jich mnoho, řada těchto sportovců je velmi dobrými vzory pro začínající malé sportovce. Trápí mě ale slabá finanční podpora mládežnických trenérů. Znáám osobně všechny trenéry mládeže v Hluku (sám jsem jím ještě vloni byl) a obdivuji je, že se ve svém volném čase a na úkor svých rodin věnují práci s mládeží a nedostávají za to adekvátně zaplacení.“

Takto jsme tedy končili povídání s panem Bojkem, který se omlouval, že tento závěr je asi smutný, ale nedá se nic dělat, je to podle něj realita. Kdoví, třeba i touto svou zmínkou hluckému sportu pomůže.

RB

V roce 1975 oslavilo Veselí nad Moravou 600 let (podle tehdejších vědomostí, neboť dnes víme, že se slavilo i v srpnu roku 2011 750. výročí od první písemné zmínky) velkolepým historickým průvodem. Podle pamětníků se však tehdejší veselská vrchnost navzdory svým vrozeným manipulátorským schopnostem polekala velkého úkolu zorganizovat takovou náročnou akci a svěřila jej do rukou týmu nezávislých organizátorů vedených JUDr. Milošem Kozumplíkem. Ten vybral skutečné organizátorské osobnosti, kterým se podařilo nadchnout a sjednotit celé město. Odměnou jim bylo mlčení a snad jen fotografie Josefa Imricha a Jaroslava Uherky. O pozadí těchto oslav připravuje redakce časopisu obsáhlejší materiál, který přineseme v některém z dalších čísel.

Roku 1663 vpadlo vojsko osmanských Turků přes Uherský Brod na Moravu. Bylo vyplněno i Veselí a Strážnice, nájezdníci v našem kraji zničili a spálili na 49 dědin a městeček, okolo 5000 obyvatel zabili a přes 2000 lidí odvlékli. Žáci devátých tříd Macháček, Horák a Salčák vlekou do zajetí žáka 8.C Milana Večeřu.

Za třicetileté války v roce 1644 obsadili Švédové města na jihu Moravy včetně Veselí, ubránilo se jen Uherské Hradiště. Zleva spisovatel Jaroslav Formánek, důstojník štábu slovenské armády Pavel Nemček, prvoligový fotbalista Jindřich Kušník, voják z povolání Rostislav Mach a další žák tehdejší ZDŠ Hutník Vlček.

Veselská vrchnost i se sovětskými přáteli jásá na tribuně, poddaní kráčí ulicemi. V popředí s mašlí ve vlasech cestovatelka a ultramaratonkyně doc. RNDr. Alena Žákovská, Ph.D.

Odborný lékař ortopedie a rehabilitace MUDr. Milan Staněk bičuje cestou na popravu ředitelku KD Strážničan PhDr. Danuši Adamcovou.

Chlapec v klobouku uprostřed krojovaného mládí souboru Radošov je prezident veselského Sportovního klub lyžování Luboš Žák.

Stránku připravil Vladimír Salčák

Velický koňák Jan Mrkva

Jana Mrkvu z Velké nad Veličkou jsem potkal, když se svými koňmi a povozem zrovna odjížděl od dětí, které se rozhodl s koňmi zadarmo povozit. První jsem mu moc nevěřil, ale pak jsem se ujistil, že to je skutečně pravda – prostě jen tak si řekl, že jim udělá radost. Pan Mrkva má totiž koně především pro radost, pořídil si je ve svých dvaasedesáti letech.

„Bylo to před třinácti rokama, včil mně bude pětasedmdesát. Mět koně bylo moje prání celý život. Koně sem chcel mět, ale za komunistů to nešlo. Pole nám zebrale a já dělál celý život na Kordárni. Sen sem si splnil až v dů-

chodě,“ povídal mi, když na chvíli s koňmi zastavil.

Pokud byste chtěli představit i jeho koně, je to plemeno karpatského horského koně. Citka má třináct roků a Ben šest roků. *„To sú koně pro radost,”* pravil pan Mrkva, dal ko-

ňům povel a popojel na zasněžené velické stráně za domy – když jsem potom viděl, jak velkou rychlostí se po těchto stráních ve volném prostoru projíždí, pochopil jsem, proč si na stárnoucí kolena udělal právě takovou radosti i starost.

Text a foto: RB

Country z Ostrohu

Tak toto jsou děti z Křesťanské mateřské školky v Uherském Ostrohu se svou paní ředitelkou Zdeňkou Baladovou. Možná vás některé překvapí, že jsou oblečeni v country stylu, což není pro náš region typické, ale paní ředitelka říká, že chtěli už před léty vyzkoušet něco jiného než obvyklý folklor. Vyzkoušeli, a ukázalo se to jako výborný nápad! *„Ukazuje se, že tento druh tance děti baví, což je pro nás to nejdůležitější,”* říká paní ředitelka. Kroužek v Uherském Ostrohu má název Minicountry, vznikl v roce 2009 a chodilo do něj až dvacet šest dětí ve věku čtyř až sedmi let. *„Letos je dětí dvacet, vrátila se k nám i tři děvčátka ze základní školy, která minulý rok tento kroužek ve školce navštěvovala,”* sdělila paní ředitelka a vyjmenovala i místa, kde děti vystupovaly: Ples ve Spytihněvi, podnikatelský ples v Dolním Němčí, plesy základní školy, hasičů a sportovců v Uherském Ostrohu, dětský ples v Ostrohu i ples MŠ Sídliště. My jsme děti vyfotili po jejich pěkném vystoupení na letošním únorové akci, kterou pořádal Dětský domov Uherský Ostroh. Kromě toho se ale děti ukázaly na řadě dalších akcí. *„Máme velmi dobrou spolupráci s rodiči, kteří své děti ochotně na tyto akce vozí. Maminky nám navíc pomohly se šitím oblečení pro holčičky,”* přidala další slova paní ředitelka, která je vedoucí kroužku. Držíme tedy dětem ve slušivých kloboucích palce!

Text a foto: RB

**Vyšehradská 427
Hluk 687 25**

Štěpán Mitáček
www.webSTM.cz
tel: 775 68 71 28
foto@webstm.cz
IČO: 76662764

- Průkazové foto
- Svatby, oslavy a srazy
- Reklamní focení
- Atelierové focení
- Tisk fotografií
- Prodej fotoalb a rámečků

FOTO STM

MIKROREGION OSTROŽSKO
INFORMAČNÍ CENTRUM PŘÍZÁMČÍ V UHERSKÉM OSTROHU

NABÍZÍ LEVNÉ MIMOSEZONNÍ UBYTOVÁNÍ
VE DVOU APARTMÁNECH

ZA 250 Kč/NOC
PARKOVÁNÍ A INTERNETOVÉ PŘÍPOJENÍ ZDARMA
AKCE PLATÍ OD ŘÍJNA 2012 DO BŘEZNA 2013

INFORMAČNÍ CENTRUM PŘÍZÁMČÍ
ZÁMECKÁ 24, 687 24 UHERSKÝ OSTROH
TEL.: +420 572 503 960
MOB.: +420 724 159 213
EMAIL: TIC@OSTROZSKO.CZ

WWW.OSTROZSKO.CZ

SPECIALIZOVANÁ PRODEJNA NA ZDRAVÉ SPÁNÍ
www.televiznistolky.eu www.postel-matrace.cz

Nábytek KUNOVICE
NA RYHNKU 1493, TEL.: 572 501 602

AKCE AKCE

1+1 při nákupu jedné ortopedické matrace
SLEVA na vybrané matrace a polštáře 20-50%
záruka na matrace 15 let

K NÁKUPU ZDRAVOTNÍ MATRACE POLŠTÁR ZDARMA

největší výběr ortopedických - zdravotních matrací - přikrývek - polštářů - roštů - postelí

Zahradnictví u Vaškovců v Hluku
založeno 1926

Zveme vás do našeho hluckého zahradnictví, jarní sezóna začíná.

- Od března až do velikonoc si můžete přijít pro první jarní květy - primulky, voňavé hyacinty, narcisky, jarní macešky, sedmikrásky, poměny nebo pryskyřníky. Dále můžete zakoupit kvalitní české ovocné stromky, keře drobného ovoce, jahodníky, sazenice růží.
- Od 1. dubna v prodeji balkonovky - známé i spousta novinek, letničky na hroby, okrasné dřeviny do zahrad i zakrslé hrobové dřeviny, trvalky aj. Také letos až 80 druhů bylinek.

www.zahradnictvihluk.cz
Nabízíme také kompletní svatební výzdobu, návrhy a realizace zahrad.

Najdete nás v Hluku za sportovní halou, ul. U Stadionu 1030, otevřeno Po-Pá 8-12, 14-18. So 8-12, tel.: 721 404 200, 606 186 953

PODLAHY
Pavel Bradáč

montáž prodej

Veselí n. M., Zámecká 8 (Bartolomějské nám. směr Bzenec)

608 857 508 **www.podlahybradac.cz**

Zpravodaj Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

Projekt Školy pro venkov – Ostrožská Lhota •

Co dalšího jsme finančně podpořili •

Přehled akcí na Ostrožsku a Hornácku v březnu a dubnu 2013 •

Členové Místní akční skupiny Hornácko a Ostrožsko

„Lhota je ideální pro život dětí,“ říká ředitel školy

V rámci projektu Školy pro venkov jsme navštívili Ostrožskou Lhotu

Jestliže mám psát o Základní škole v Ostrožské Lhotě a jejím zapojení do projektu Školy pro venkov, musím hned na začátku přiznat svou podjatost a neobjektivnost. Vždyť právě do této školy jsem chodil, na ni mám spoustu vzpomínek, a proto se nemůžete divit, když hned na začátku napíši, že je to ta nejkrásnější škola na nejkrásnějším místě a v nekrásnější vesnici, jakou je jen možné uvidět – vždyť sami určitě také máte ve svém srdci takovou svou školu. Kdo ji nemá, toho je mi líto.

Když jsem tedy šel poslední únorový den letošního roku za ředitelem lhotské školy Mgr. Tomášem Mlčochem, měl jsem pocit, jako bych se vrátil do okamžiků, kdy jsem poprvé do školy vešel jako prvňáček. Stejně dřevěné dveře do chodby, stejná dlažba, stejné zábradlí. A bylo by toho ještě více, u čeho jsem byl šťastný, že nedošlo k žádné změně. Jen kancelář ředitele a sborovna je jinde, pana Mlčocha jsem našel v novodobé přístavbě školy a hned jsem si všiml nádherného výhledu z okna na celou obec. „*To je moje protekční výhoda, když je jasno, vidím až na Buchlov,*“ říkal s úsměvem.

Co mi chybí? Děti

Sem do Ostrožské Lhoty přišel už před dlouhými šestnácti lety, a tak se nedivte, že nejdříve jsme si povídali právě na toto téma. „*Mně se ve Lhotě líbí, jsem tady spokojený. Je to velice bezpečné místo pro život, tady nemusí mít rodiče strach, když jde jeho dítě ze školy nebo si jde někde hrát. Navíc je tady poměrně velká spolková činnost, spoustu kulturních i sportovních akcí,*“ pochvaloval si a dodával, že škola usiluje o to, aby děti měly ke své obci co nejbližší vztah.

Pochopitelně jsme se ale dostali i k otázce, co se mu ve Lhotě naopak nelíbí, s čím není třeba spokojený. Co myslíte, že řekl? „*Jsem tady opravdu spokojený, nic mi tady nechybí – kromě jedné věci. Chybí mi tady ve škole více dětí,*“ přiznal. Jo jo, úbytek dětí ve Lhotě by asi vyžadoval skoro samostatný článek. Je jich tady opravdu stále méně, v současnosti 115. Jen pro představu, v deváté třídě je deset žáků, o první nebo druhé třídě raději ani psát nebudu. Je jich ještě méně.

Ředitel Tomáš Mlčoch je na škole v Ostrožské Lhotě už šestnáct let

Jak je to možné?! Krásná, klidná vesnice. Pěkná škola. Docela velká školka. Nádherné okolí, příroda, klid, kousek Antonínka, fantastický výhled do okolí. Navíc velký bonus spočívající v tom, že Lhota je mimo odporný dopravní ruch. Proč tedy tak málo dětí a odchody mladých lidí? „*Myslím, že hlavním problémem je bydlení, je tady nedostatek příležitostí na stavení,*“ odpovídá.

Vraťme se ale rychle na jeho školu a pojďme k samotnému projektu Školy pro venkov, tedy k projektu, v rámci kterého školy v našem regionu právě dokončují pracovní sešity a pracovní listy – laicky řečeno, píší knihy, které se budou týkat všeho zajímavého z historie a současnosti místa, kde stojí.

„*Myslím, že je to výborný projekt. U nás ale nejde o něco úplně nového, už před tímto projektem jsme dělali výrazný školní časopis, o který bývá velký zájem. Teď je ještě obsáhlejší,*“ říká a ukazuje zatím poslední, předvánoční číslo. Doporučil bych vám ho velmi ke čtení, vyhledejte si internetové stránky školy, školní časopis tam najdete. Najdete tam například moc pěkná vánoční přání dětí, každé by si zady zasloužilo zmínku. Chcete si některé přečíst?

Milý Ježíšku, neutrácel jsem moc peněz, ve škole jsem čučel a byl hodný jako andílek.

Milý Ježíšku, ať mám permanentku do kotle na 1. FC Slovácko, a ještě, abych mohl jezdit s fanoušky ven. A když dostanu 5 nebo 4, ať se to nezapíše.

Milý Ježíšku, letošní Vánoce bych si přál tablet a nějaké knížky na čtení. A ještě šťastnou a zdravou rodinu. A už nic, milý Ježíšku, nechci.

Partyzánský samopal je šokující zážitek

Tak to byl pohled do školního časopisu. A jak vypadá situace kolem školní „učebnice“, tedy pracovních sešitů a listů? „*Vše nyní dokončujeme, hodně jsme se věnovali historii obce. Vše jsme se snažili konzultovat s místními rodáky, abychom neudělali chybu. Těším se, až bude celá práce hotová. Stejně tak se těším na další výstup projektu, kterým má být turistický katalog, něco ve stylu putování po obcích Ostrožska a Hornácka, ze kterého se lidé dozví, že máme ve Lhotě například zajímavé muzeum nebo výbornou cukrárnu,*“ říká ředitel.

Samotnou učebnicí se nechte, vážení čtenáři, překvapit, když jsem ale mrkl do její pracovní podoby, hned mě zaujala třeba tato informace: slavným potomkem emigrantů z Ostrožské Lhoty je žijící Charles Paul Blahous III., což byl speciální asistent prezidenta USA George W. Bushe pro hospodářskou politiku.

Rád bych se zmínil také o Partyzánském samopalu, který byl jedním z projektových dnů v rámci škol pro venkov. Jde svým způsobem o ojedinělou, velmi dobře připravovanou akci s dlouholetou tradicí, kvůli které jezdí do Ostrožské Lhoty školy z řady míst. Orientačních závodů v terénu totiž na školách moc nebývá. „Pro dnešní děti, které často žijí ve virtuálním světě s počítači, to bývá šokující zážitek. Najednou sami běží přírodou s mapou v ruce. Poznávají tak mimo jiné své možnosti a schopnosti, když doběhnou, je vidět, že jsou nadšení a rádi se vrací,“ vysvětluje Tomáš Mlčoch.

Povídal jsem si s ním o řadě dalších věcí, které se už do časopisu nevejdou. Chtěl bych se ale ještě zmínit například o tom, že Lhotská škola se dokáže výborně starat o děti se zdravotním postižením, které potřebují specifické vzdělávací potřeby. Při tomto povídání jsme

Lhotská škola je mimo jiné známá Partyzánským samopalem, který je pro dnešní děti výjimečnou šancí poznat náročnost sportování v terénu

se bavili také o tom, do jaké míry je pro děti dobře či špatně, když navštěvují malou vesnickou školu s nízkým počtem žáků ve třídě.

„Nemyslím si, že počet žáků je až tak důležitý. Ve třídě je sice menší konkurence, na druhé straně se snažíme vést žáky co nejdříve k tomu, aby si byli vědomi, že právě oni musí

být nejvíce odpovědní za své vzdělávání, oni se musí co nejvíce snažit.“

Tak, to byla návštěva v Ostrožské Lhotě. Když jsem odcházel, povídal jsem si, že mi v ní chybí z dětství jen jedna věc - školní políčka hned na dvorku školy, na kterých jsme se jako žáci sami starali o úrodu. **RB**

Lhotští školáci po letošní poloněze. Největším problémem školy je nedostatek žáků, proto polonězu tančili i někteří osmáci

Co dalšího jsme finančně podpořili

Představení dalších dvou úspěšně dokončených projektů přes PRV ČR 2007-2013, osa IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie MAS Hornácko a Ostrožsko. Tentokrát jsou dokončené projekty z 8. výzvy.

Boršice u Blatnice: Vybavení domu lidových tradic v Boršicích u Blatnice

Předmětem projektu „Vybavení domu lidových tradic v Boršicích u Blatnice“ bylo vytvoření typických historických a řemeslných expozic s vazbou na oživení kulturního dědictví venkova na Ostrožsku. Expozice vznikly ve zrekonstruovaném objektu lidové architektury z konce 19. století, v nejstarším domečku v obci Boršice u Blatnice.

Předmětem projektu bylo zakoupení vybavení pro Sín lidových tradic - stylové dřevěné skříně s ornamenty a malováním, dřevěné masivní lavice a stoly a tradiční zděná pec. Další místností je Expozice lidových krojů, pro kterou se pořídily figuríny pro ukázkou boršického kroje (ženského a mužského). Poslední expozicí je Černá kuchyně – zde se zakoupila dřevěná masivní lavice a stůl, pracovní kuchyňská linka, dřevěná masivní skříň s ornamenty a malováním, kuchyňský sporák, kotel na vaření povidel, sušárna na ovoce.

Výstavní expozice, budou zpřístupněny široké veřejnosti, turistům, návštěvníkům i místním obyvatelům. Lidový domeček tradic budou využívat ke své činnosti všechny místní spolky (zahradkáři, vinaři, folkloristé, ženské spolky, kuchařky, kutilové) a také se zde bude uskutečňovat řada aktivit zaměřených na oživení řemeslných, lidových a folklorních tradic (vaření povidel, vaření starokrajových pokrmů, moštování ovoce, sušení ovoce, draní peří a muzicírování). Provozovatelem a správcem domečku je obec Boršice u Blatnice.

CELKOVÉ VÝDAJE: 592 560 Kč, dotace 419 730 Kč, vlastní zdroje 172 830 Kč.

Obec Louka: Revitalizace kamenného kříže v Louce-Záhumenice

Kamenný kříž s reliéfem svatých na Záhumenicích je historická památka místního významu. Jsou s ní spojovány akce pořádané v rámci různých svátečních příležitostí a zvyklostí dědicích se po desetiletí v obci

Louka. Kamenná hmota kříže byla před restaurátorským zásahem hloubkově korodována, došlo k odpadávání horních vrstev kamene a celková statika byla silně narušena. Výsledkem projektu je záchrana nemovité kulturní památky místního významu. Restaurováním kříže je zajištěno, že odkaz našich předků zůstane plnohodnotně zachován i pro další generace.

CELKOVÉ VÝDAJE: 168 900 Kč, dotace 84 450 Kč, vlastní zdroje 84 450 Kč.

Zajímavý projekt o krojích odstartoval

Tady na fotce můžete vidět PhDr. Romanu Habartovou ze Slovákého muzea v Uherském Hradišti. Fotka ovšem není z muzea, ale z krojových dílen Lidových tradic a řemesel z Uherského Ostrohu. Právě tam totiž začal druhý březnový den cenný a potřebný vzdělávací projekt s názvem „Společně pro vzdělávání občanů“, který se týká i vztahu k regionu – téma je zaměřeno především na historii a tradiční řemeslnou techniku při výrobě lidových krojů z oblasti Ostrožska, Hornácka a Veselska. Garantem projektu je Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko a právě také paní Habartová, která měla první, velmi zajímavou přednášku, v níž detailně popsala a ukázala kroje jednotlivých míst Slovácka. Kromě jiného by jedním z výstupů projektu mělo být ušití 10 krojů z 18. a 19. století, které budou odpovídat původním krojům, jak je nosili naši předci – konkrétně půjde o kroj z Blatnice pod Svatým Antonínkem, z Lipova a Veselska. V dalším čísle časopisu si o celém projektu řekneme ještě mnohem více, aktuální informace o něm a dalších přednáškách můžete sledovat také na www.leader.ostrozsko.cz. **RB**

PLÁNOVANÉ AKCE

březen–duben 2013

LOUKA

6. 4. 2013 Lúcký košť trnek od varených po tekuté (KD) 14:30 hod

VESELÍ NAD MORAVOU

10. 3. 2013 Tři ve Strážnici (KD – divadlo) 19:00 hod.
 13. 3. 2013 Živá kronika (VUS Ondráš, KD) 19:00 hod.
 14. 3. 2013 Zatoulané pohádky (VUS Ondráš, KD) 10:00 hod.
 14. 3. 2013 Rande naslepo (VUS Ondráš, KD) 11:15 hod.
 15. 3. 2013 Módní show SŠ Strážnice – Fashion in the City (kino Morava) 19:00
 15.-16. 3. 2013 Revizor -přehlídka současného audiovizuálního umění(kino Morava)
 31. 3. 2013 Šlahačková zábava (KD) 19:00 hod.
 7. 4. 2013 30. Slovácká stuha (KD)
 20. 4. 2013 Erwin Raupp – Moravská Hellas 1904 – vernisáž (Městská galerie)

VELKÁ NAD VELIČKOU

9. 3. 2013 II. ročník soutěžní akce Hornácký zpěvák (KD) 15:00 hod.

LIPOV

13. 4. 2013 Mladé Hornácko (sokolovna) 17:00 hod.

HLUK

5. 3. 2013 Hlucký slaviček (tvrz) 16:00 hod.
 9. 3. 2013 Divadlo z Komně – Brouk v hlavě (tvrz) 19:00 hod.
 17. 3. 2013 Návraty (promítání starých fotografií (kino) 15:00 hod.
 23. 3. 2013 Koncert Lucie Bílé (sportovní hala) 20:00 hod.
 24. 3. 2013 Malované vajíčko (pletení žil, jarmark – památkové domky) 14:00 hod.
 29. 3. 2013 Koncert Pražský výběr (sportovní hala) 20:00 hod.
 30. 4. 2013 Hlucký bonbóz (tvrz) 18:00 hod.

UHERSKÝ OSTROH

13. 3. 2013 Den Tibetu (zámek)
 16. 3. 2013 Duhový miniples (klub Cezar)
 17. 3. 2013 Ostrožský skřivánek (zámek)
 20. 3. 2013 Jarní koncert (zámek)
 23. 3. 2013 Velikonoční zajíček (zámek)
 24. 3. 2013 Ukřižování (chrám sv. Ondřeje)

OSTROŽSKÁ LHOTA

23. 3. 2013 Vynášení Moreny a nošení létečka
 1. 4. 2013 Šlahačková krojovaná obchůzka
 28. 4. 2013 Posezení při pohárku a ovárku

OSTROŽSKÁ NOVÁ VES

19. 3. 2013 Beseda o paličkování (památkový domek) 17:00 hod.
 13. 4. 2013 Přespolní běh - 35. ročník
 16. 4. 2013 Beseda s malárečkama kraslic (památkový domek) 17:00 hod.

Duben/květen Výstava kraslic

BLATNICE POD SVATÝM ANTONÍNEM

9. 3. 2013 Blatnický košť vína
 16. 3. 2013 Slovácká zabijačka na hřišti
 17. 3. 2013 Dětský karneval
 30. 3. 2013 Vernisáž obrazů Mgr. Antonína Lukáše
 31. 3. 2013 Velikonoční rockpárty (Obecní hospoda)
 1. 4. 2013 Velikonoční obchůzka
 13. 4. 2013 Košť gořalek a slováckých krajanců

BLATNIČKA

27. 4. 2013 Obecní den

BORŠICE U BLATNICE

23. 3. 2013 Velikonoční tvoření (ZŠ) 14:00 hod.

NOVÁ LHOTA

6. 4. 2013 Košť klobásek (Vápenky) v dopoledních hodinách

Představujeme cimbálové muziky

CM KUBÍCI

*Ve stopách Jožky Kubíka,
zvaného Filík*

Od malička pečlivě sleduji muzikantský vývoj bratrů Petra a Pavla Kubíků. Můj zájem byl o to větší, že jsem byl zvědavý, zda budou kráčet ve šlépějích svého „ohnivého“ dědy Jožky Kubíka, zvaného Filík. Ten, když přišel s houslemi mezi lidi, a nemuselo to být jen při nějakém vystoupení na pódiu, tak spustil takový proud energie a přirozeného temperamentu, že se mu nikdo z okolních hudeců nevyrovnal. Posлуhači při jeho muzicirování doslova ožívali, ale také hluboce vnímali jeho „táhlce“. Svůj hudební projev umocňoval i „hrou“ svého těla. Teď má tedy své nástupce, kteří kráčejí v jeho stopách ...

Antonín Vrba

Petr Kubík (narodil se 17. 11. 1987 v Kyjově).

Do hudební školy začal chodit k Oldovi Janouchovi v šesti letech a vydržel dva roky. Potom si ho vzal pod svá křídla veliký zpěvák Martin Zálesák, který ho naučil noty. Po škole u vyhlášeného tenoristy se Petr opět vrátil k Janouchovi do „hudebky“. Od osmi let navštěvoval dětský soubor Veličánek. Ve dvanácti letech začal hrát pod vedením Martina Kománka. Značný podíl na tom, že se stal Petr hudecem, má také jeho otec Petr.

Pavel Kubík (narodil se 9. 9. 1989 v Kyjově).

Začal hrát na housle v osmi letech díky starostlivosti otce, který ho poslal do velické hudební školy hned, jak sehnal pro něj nástroj. Tam pochytil základy a prstoklad. Po třech letech vycítil, že do školy už nemusí a jak říká: „Nějak se ve mně ten horňácký grif probudil i bez odborného vedení“. Ve dvanácti už vyrazil s kamarády poprvé do ulic na fašankovou obchůzku, kde chytil do uší sedlácků za sedlácků, a to byl podle něho start k dalšímu zlepšování. Postupem času to už šlo samo, ale jak tvrdí, jako každý muzikant se pořád učí něčemu novému.

Obal CD, které nedávno CM Kubíci vydala. Mimochodem, je to výborné „cédéčko“, na kterém se přesvědčíte, že tato kapela je složená také z vynikajících zpěváků.

Děti z Ostrožska

FOTO: Radek Bartoníček

